

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

17'nci Toplantı
16 Haziran 2022 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Halk Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.-Halk Sigorta AŞ'nin 2019 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

3.- Halk Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2019 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

4.- Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

5.-Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

6.-Halk Finansal Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

7.-Halk Faktoring AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

8.- Bileşim Finansal Teknolojiler ve Ödeme Sistemleri AŞ olarak unvanı değişen Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları AŞ'nin 2019 yılı 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

9.- Halk Varlık Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

17'nci Toplantı

16 Haziran 2022 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu saat 11.00'de açıldı.

Türkiye Halk Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Halk Sigorta AŞ'nin 2019 yılına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Halk Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2019 yılına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Halk Finansal Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Halk Faktoring AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Bileşim Finansal Teknolojiler ve Ödeme Sistemleri AŞ olarak unvanı değişen Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları AŞ'nin 2019 yılı 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Halk Varlık Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri yapılarak genel görüşmeye sunuldu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü ile Askeri Fabrika ve Tersane İşletme AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için 21 Haziran 2022 Salı günü toplanmak üzere saat 13.53'te toplantıya son verildi

16 Haziran 2022 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Bahkesir)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantıyı açıyorum.

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Halk Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bugünkü gündemimizde Türkiye Halk Bankası AŞ ve bağlı ortaklıkları; Halk Sigorta AŞ, Halk Hayat ve Emeklilik AŞ, Halk Gayrimenkul ve Yatırım Ortaklığı AŞ, Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ, Halk Finansal Kiralama AŞ, Halk Faktoring AŞ, 2020 yılında unvanı değişerek Bileşim Finansal Teknolojiler ve Ödeme Sistemleri AŞ olan Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları AŞ ile Halk Varlık Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

Toplantımıza Türkiye Halk Bankası AŞ'yle başlıyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, sunumu yapmanız için sözü size veriyorum.

Buyurun.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN –Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bankamızın 2019 ve 2020 yılı hesap dönemine ait Sayıştay raporlarının görüşüleceği toplantımızda sizleri tüm Halkbank ailesi adına saygıyla selamlıyorum.

Bugünkü görüşmemizin genel çerçevesi kapsamında bankamızın 2019 yılından günümüze kadar temel finansal göstergelerinin gelişimi hakkında sizleri bilgilendirmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; üreten Türkiye'nin bankası Halkbank, 2019 yılında 457 milyar Türk lirası tutarındaki aktif büyüklüğünü yüzde 97,2 artırarak 2021 yıl sonu itibarıyla 901,2 milyar Türk lirasına, 2022'nin ilk çeyreğinde ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 39,3'lük artışla 965 milyar 300 milyon Türk lirası tutarına yükseltilmiş ve aktif büyüklükte Türkiye'deki tüm bankalar arasında 4'üncü büyük banka olarak gelişimini sürdürmüştür.

Halkbank 2019 yılında 297,7 milyar Türk lirası olan toplam mevduatını 2021 sonu itibarıyla yüzde 110,2 artırarak 625,9 milyar Türk lirasına, 2022'nin ilk çeyrek döneminde ise 673,2 milyar Türk lirasına taşımıştır. Bankamız 2019 yılında 390,2 milyar Türk lirası tutarındaki nakdi kredilerini yüzde 74,5 artırarak 2021 yıl sonunda 539,6 milyar Türk lirasına yükseltmiştir. Benzer şekilde, 2019 yılında 399,1 milyar Türk lirası olan gayrinakdi krediler dâhil toplam kredilerini yüzde 83 artırarak 2021'de 730,5 milyar Türk lirasına taşımış ve kredilerde 3'üncü büyük banka konumuna gelmiştir. 2022'nin ilk üç ayında ise toplam krediler geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 39,8 artışla 807,8 milyar Türk lirası olmuştur.

Halkbank 2019 yılında 122,5 milyar TL tutarındaki KOBİ kredilerini 2021 yıl sonu itibarıyla yüzde 80,2'lik artışla 220,8 milyar Türk lirasına, 2022'nin ilk çeyreğinde de 245,9 milyar TL'ye yükselterek yüzde 18,4'lük pazar payıyla KOBİ kredilerinde Türkiye'nin lider bankası olmaya devam etmektedir. KOBİ kredilerinin bireysel krediler hariç nakdi krediler içindeki payı ise yüzde 50 olarak gerçekleşmiştir.

Seksen dört yıldır, üreten Türkiye'nin bankası olma misyonuyla faaliyet gösteren bankamızın esnaf kredi bakiyesi 2019 yılında 41,8 milyar Türk lirası iken, 2020 yılı sonunda 68,6 milyar Türk lirasına ulaşmıştır. 2021 yıl sonu itibarıyla esnaf kredi bakiyesi 79,9 milyar Türk lirasına ve 2022'nin ilk çeyreği itibarıyla ise 82,7 milyar Türk lirasına yükselmiştir. Bankamızda kredi risk bakiyesi bulunan esnaf sayısı 2019 yılında 567 bin iken 2022'nin ilk çeyreğinde bu rakam 1,2 milyon kişiye ulaşmıştır.

Bugüne kadar bankamızdan kredi kullanan esnaf sayısı 3,4 milyon kişiye ulaşmış olup 215,6 milyar liralık kredi kullandırılmıştır. Söz konusu kredinin yüzde 71'i son beş buçuk yılda gerçekleşmiştir. Esnaf ve sanatkârlarımıza kullandırılan kredilere bakıldığında ise geri ödemelerin son derece düzenli şekilde gerçekleştiği görülmektedir. Takipteki esnaf kredilerinin toplam kredi bakiyesine oranı binde 1 gibi çok düşük bir seviyededir.

2020'de etkisini hissettiren pandemi döneminde 2,2 milyonun üzerinde müşterimize 100 milyar Türk lirası tutarında kredi desteği verilmiş, 850 binden fazla müşterilerimizin 40,1 milyar TL tutarındaki vadesi gelen kredi ödemeleri ertelenmiştir. Bu dönemde esnafımıza ayrı bir önem vererek bankamızca esnaf ve sanatkârlarımıza finansman imkânı sağlamak amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı Faiz Destekli İşletme Kredisi ve Paraf Esnaf Kartı ürünlerinden oluşan Esnaf Destek Paketi uygulaması yürürlüğe konulmuştur. Bu paket kapsamında 780 bin esnaf ve sanatkâra 19 milyar TL tutarında işletme kredisi kullandırılmış ve 10 milyar TL Paraf Esnaf Kart limiti tahsis edilerek toplamda 29 milyar Türk liralık destek sağlanmıştır.

2021'de özellikle kadın girişimcilerin finansmana erişimini kolaylaştırmak hedefiyle Kadın Girişimci Kredi Paketi devreye sokulmuş ve yurt çapında düzenlenen “Üreten Kadınlar” toplantılarıyla kredinin tanıtılması ve yaygınlaştırılması sağlanmıştır. Avantajlı koşullarda sunulan finansman imkânlarından paketin ilk yılı için hedeflenen 100 bin kadın girişimci sayısı aşılarak 124 bin kadın girişimciye ulaşılmış ve 13,4 milyar Türk liralık kredi kullandırımı gerçekleştirilmiştir. Kadın kooperatiflerinin de dâhil edildiği bu çalışmayla sunulan destekler yatırıma, üretime, istihdama ve ihracata vesile olmuş; ülkemizde kadın girişimci ekosistemine somut fayda sağlayan en büyük projelerden birine dönüşmüştür.

Son üç yılda dijital ve mobil bankacılık kullanımı katlanarak artmış pandemi sürecinde müşterilerimiz kredi başvuruları ve tüm bankacılık işlemleri için mobil bankacılık, internet bankacılığı SMS, ATM ve Halkbank Diyalog gibi alternatif dağıtım kanallarına yönlendirilmiştir. Hızla gelişen dijital yönetime süratli ve güvenli şekilde yanıt verdik ve 2020'de bankanın tüm dijitalleşme çalışmalarını koordine etmek üzere Dijital Dönüşüm Ofisini hayata geçirdik. Kamu bankaları arasında bu yöndeki

ilk ve tek yapılanma olarak öne çıkan bu birimin inovatif yaklaşımı ve geleneksel bankacılıktan gelen seksen dört yıllık deneyimimizle yeni dijital ürün ve hizmetlerimizi müşterilerimize sunduk. 2021 yıl sonu itibarıyla bu kanallarımızı kullanan toplam dijital aktif müşteri adedimiz 4,5 milyona ulaşmıştır; 2022’de de 6 milyon kişiye ulaşmayı hedeflemekteyiz. Kredi kartı sayımız 6,3 milyonu, üye iş yerimiz 308 bini, POS sayımız 439 bini aşmış, maaş ödemelerine aracılık ettiğimiz bireysel müşteri sayımız ise 1,5 milyonu emekli olmak üzere toplam 2,6 milyon kişiye ulaşmıştır.

Halkbank 2020 ve 2021 yıllarında 2,5 milyon yeni müşteri kazanmıştır. Bu dönemde 1,2 milyonun üzerinde ticari kart müşterisine ulaşılmıştır. Bankamız Nisan 2022 itibarıyla ticari kart adedinde 2’nci sırada, ticari kart hacminde ise sektörün 5’inci bankası durumundadır. Bankamız son beş buçuk yılda millî ekonomiye sağladığı 1,5 trilyon Türk lirasını aşan destekle reel sektörün her zaman yanında olduğunu kanıtlamıştır. Avantajlı kredi ürünlerimizle reel sektörün finansman erişimini ve ekonomik canlılığı desteklemeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Halkbank, Türkiye’nin 4’üncü büyük bankası konumuyla bankacılık sektörünün öncü bankalarından biridir. Bugün itibarıyla bağlı ortaklıklarla birlikte 25 bin çalışanımızla Türkiye’de, 1.049 kişiyle yurt dışında ve bağlı ortaklıklarla beraber 86 şubemizle ve toplam 1.135 adetlik geniş bir hizmet ağına sahip olan bankamızın toplam müşteri sayısı 18 milyon, kredili müşteri sayımız da 6,5 milyon kişidir.

Bankacılık sektörü olarak geçtiğimiz dönemlerde olduğu gibi çeşitli meslek gruplarına kadın girişimcilerine ve reel sektörün talep ve beklentilerini özel çözümler üreterek ülke kalkınmasına destekleyecek verimli bir yıl daha geçireceğimize inanıyorum. Bu konuda Komisyonumuzun sunduğu görüşlerden memnuniyetle ve tüm gayretlerimizle yararlanacağız.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyor, Komisyon çalışmalarının bankamız ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 yılı Alt Komisyon Raporu’nda 1, 2020 yılı Alt Komisyon Raporu’nda 2 öneri bulunmaktadır. 2019 yılının 1 no.lu önerisiyle 2020 yılının 1 no.lu önerisi benzer mahiyette olduğundan birlikte işleme alıyoruz.

Şimdi, daha güncel olan 2020 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Banka II. Grup yakın izlemedeki kredilerinin bir önceki yıla nazaran gerek oran ve gerekse tutar bakımından artış yönünde seyrettiği göz önüne alınarak;

Öncelikle hâlen bu grupta izlenen kredilerin emniyet ve akışkanlığının sağlanarak standart kredilere dönüştürülmesi konusunda sürdürülmekte olan çalışmalara daha fazla ağırlık verilmesi,

Borçlu firmaların yapısal işleyişi, girilecek projeler veya sektörel koşullardan kaynaklanabilecek risklere karşı riskin erken tespitine yönelik sistem ve süreçlerin daha etkili şekilde kullanılması ve diğer önleyici ve giderici tedbirlere ağırlık verilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bankamızda II. Grup yakın izlemedeki krediler etkin bir şekilde takip edilmektedir. Şöyle ki yapılan çalışmaların sonucu olarak II.Grup yakın izlemedeki krediler/nakdi krediler rasyosu sektörde 2019’da yüzde 10,8; 2021’de yüzde 10,6; Mart 2022’de 11,9 iken bu oranlar, sırasıyla, bankamızda 2019’da yüzde 8,6; 2021’de yüzde 9 ve Mart 2022’de yüzde 9,9’la sektör oranının altında gerçekleşmiştir. Hatta ilk 5 bankanın ortalaması yüzde 14,60’tır. Görüldüğü üzere bankamız sektörün ilgili yıllara ait yakın izleme oranlarının oldukça altındadır.

Ayrıca, II.Grup yakın izlemedeki krediler rasyosu açısından da bankamız Mart 2022’de sektörün ilk 10 bankası arasında 7’nci sırada -yani iyi anlamda 7’nci sırada- yer almaktadır.

Bankamızda gerek organizasyon yapısındaki, iş süreçlerindeki erken uyarı sistemindeki iyileşmeler ile II.Grup yakın izlemedeki krediler etkin bir şekilde takip edilmeye başlanmıştır; bundan sonra da daha ciddi bir şekilde ve sistemsel bir şekilde düzeltmeleri yapmak suretiyle takip edilmeye devam edilecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdür, Yönetim Kurulu üyeleri, Başkanı, Halk Bankasının çok kıymetli çalışanları; hoş geldiniz.

Ben Halk Bankasının Alt Komisyon toplantısına da katılmıştım. Bu madde üzerinde bir konuşma yapmıştım ve bu konuda sorular sormuştum. Bu sorulara yanıtlar alamadım, yanıtlarınız bizi tatmin eden yanıtlar değil. Sığındığınız nokta da Bankacılık Yasası’na göre mali sırların açıklanmaması oldu; onu da anlatacağım, öyle bir durum yok sorduğum sorularda.

Alt Komisyonda, pandemi sürecinde esnafa mali destek amacıyla 760 bin esnafa 18,8 milyar TL işletme kredisi kullandığınızı, 554 bin esnafa da 10,5 milyar lira değerinde Esnaf Kart verdiğinizden hareketle bazı sorular sormuştum. Özellikle takibe düşen esnaf sayısını sormama rağmen “Son derece düşük.” diyerek bu sorumu geçiştirmişsiniz.

Şimdi, ben Cumhurbaşkanına soru önergesi veriyorum “Ne kadar araç var?” diye, bana gelen yanıt “Yeteri kadar.” oluyor, “Yeteri kadar.” diye bir cevap veriyorlar; sayı, rakam yok. Size, kredi takibine düşen esnaf sayısını soruyorum, “Son derece düşük.” diyorsunuz yanıtınızda. Bunlar yeni ölçü birimleri mi, ben merak ediyorum, yani “Son derece düşük.” “Yeteri kadar.” “Çok az.” Ya ben sayısal bir rakam soruyorum yani burada Bankacılık Yasası’yla ilgili “Kişilerin isimlerini bana açıklayın, borçlular listesini bana verin.” demiyorum ki. Rakamsal olarak siz bu kadar insana kredi verdiğinizizi açıklıyorsunuz da geri dönmeyeni rakamsal olarak niye açıklamıyorsunuz, merak ediyorum, yani bunda Bankacılık Yasası’ndaki sırâ ilişkin bir şey yok.

Alt Komisyondaki sorularımı tekrarlayayım, hakikaten bana net cevaplar verin. Esnaf ve sanatkâra hazine destekli kullandığınız kredilerde kaç esnafımız takibe düştü? Takibe düşmediyse, kredi taksitini aksatan esnaf sayısı kaç? “Yüzde 1’lik dilimlerde.” diyorsunuz ama rakam vermiyorsunuz yani rakamı vererseniz çok memnun olurum. Tahsil edemediğiniz para miktarı ne oldu? Bankanızdan tüketici kredisi kullanan kişi sayısı kaçtır? Mesela, ben de Halk Bankasından tüketici kredisi kullanıyorum, Halk Bankasıyla çalışıyorum, maaşımı oradan alıyorum yani bir sıkıntımda yok ama kredi kullanmaya gittiğimde o bankadaki görevli bana diyor ki, haklı da “Ya, Vekilim, senin kullanabileceğin kredi oranı şu kadar, bunun ötesini kullanamazsın, ipotek lazım.” Tamam, ben de o zaman ondan ötesini kullanamayayım, bu kadar alayım diyorum, alıyorum. Şimdi, ben şunu sormuştum: “Kaç kişi 50 bin

liraya kadar, kaç kişi 100 bin liraya kadar, kaç kişi 100 bin liranın üzerinde tüketici kredisi kullandı; bunu açıklayın.” demiştim. Ve son yapılan düzenlemeyle, tüketici kredilerinde vadeler sınırlandırıldı; 100 bin liranın üzerindeki rakamlar iki yıldan bir yıla düşürüldü, 100 bin lira ve altına yirmi dört aya kadar vade tanındı yeni yasada. Bu soruyu yeni sorayım: Vadelerin sınırlandırılması tüketici kredisi kullanımı geri ödemelerinde Halk Bankasına nasıl yansır? Bu konuda bir araştırmanız var mı? Son üç yılda bankanızdan kullandığı kredileri ödeyemediği için takibe düşen KOBİ sayısı kaçtır? KOBİ'lere yönelik kullandığınız takipteki toplam kredi tutarı nedir? Bunları soruyorum. Son üç yılda haciz başlatılan KOBİ sayısı kaçtır? Benim orada özellikle sormaktaki maksadım şuydu: Bankanın gidişatı açısından baktığımda hadiseyi bulmak istiyorum yani çözüm yolunu bulmak istiyorum. Kredilerin oransal olarak kullanımı ve geriye dönüşündeki durumunu bir KİT Komisyonu üyesi olarak öğrenmek istediğim için sordum. Mesela, benim sorduğum sorulardan biri -işte burada verdiğiniz yanıtlar var- “Günümüz itibarıyla bankanızdan çekilen krediler nedeniyle ödeyemeyen mudilerin elinden alınan konut, iş yeri, fabrika, arsa, tarla, ticari binek araç sayısı kaçtır?” Bunlar var çünkü sizin elinizde. Çünkü bankanızın böyle bir sistemi var. Örneğin, ben kredi çeksem, konutumu ipotek etsem ve kredilerimi ödeyemesem hâliyle banka benim konutuma el koyacak yani kaçınılmaz bir gerçek çünkü parasını tahsil etmek zorunda ödemeyenden. Bunları sordum. “Son üç yıldaki istatistik nasıl gerçekleşti? Yasal süresi içerisinde satamadığınız taşınır, taşınmaz sayısı kaçtır?” diye sordum. “Yasal süresinde satamadığınız malların akıbeti ne olacak?” dedim. Siz bana dediniz ki: “5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 73’üncü maddesi ve 159’uncu maddeleri banka sırrı kapsamına girdiğinden cevaplanmamıştır.” Böyle bir şey yok. Ben sizden isim istemiyorum ki bankacılık sırrı olsun; sizden sayı istiyorum, rakam istiyorum yani bu bankacılık sırrı değil. Çünkü bankacılık sırrında çok açık ve net yani ben burada bankacılık sırrıyla ilgili 5411 sayılı Kanun’un 2 maddesini de çok net okudum, özellikle 73’üncü maddede çok ayrıntılı bir biçimde müşterilerin sırlarının neler olduğu, bunların ne koşullar altında, hangi sınırlar dahilinde paylaşılabileceği konusunu gündeme getirmiş, bu biçimde düzenlenmiş. Ben demiyorum ki size isim vererek şu arkadaşın mali durumu nedir? Yani sizden kredi aldı, neyine el koydunuz? Ben sadece global rakamı istiyorum sizden. Siz bana diyeceksiniz ki: “Bu kadar kredi çekilmiş, bu kadar arkadaş takibe düşmüş. Bu kadar çiftliğe el koyduk, bu kadar eve el koyduk, bu kadar dükkâna el koyduk, bu kadar tarlaya el koyduk.” Yani orada bir sır yok. Anlatabildim mi? Ama bana verdiğiniz rakamlar... İşte böyle cevaplar vermişsiniz. Alt Komisyonunda hemen hemen her sorduğum soruya -mesela gene soru 2’de- diyorsunuz ki: “Bununla birlikte, kredisini ödeyemediği için takip hesaplarına aktarılan kredi bakiyesi son derece düşük seviyededir.” Ben size düşük müydü, alçak mıydı, yüksek miydi diye sormuyorum ki. Ya, ben rakam soruyorum: “Son derece düşük seviyede.” diye bir cevap veriyorsunuz yani aynı Cumhurbaşkanı gibi, “Kaç aracın var?” “Yeteri kadar.” Yani sayı yok, sayı yok, sayı vermiyorsunuz yani bu bizim denetleme sistemi içerisinde baktığımızda, sizin denetlenebilir olmadığınızı da getiriyor. Yani biz burada ne kadar uğraşırsak uğraşalım, ne kadar açık ve net sorular sorarsak soralım, isterseniz bunu başka bir dilde de soralım, ama Türkçe, öz Türkçe soralım, anlaşılır soralım; anlaşılır yanıtlar gelmiyor bize. Sadece sizden değil, merak etmeyin, mesela TRT’den de “ticari sır” diye, gelmiyor. Bir “ticari sır” diye bir şey bulmuşlar yani o Ticari Sır Kanunu, burada çok açık ve net; onunla hiç ilgisi yok bu konuda. Örneğin ben şunu soruyorum, diyorum ki: “Arkadaş, siz banka olarak hangi gazetelere, hangi televizyonlara reklam veriyorsunuz? Mesela en çok satan gazete Sözcü var mı aralarında? En çok izlenen FOX TV, Halk TV, KRT, Tele1 -yok, biliyorum- var mı?” diye soruyorum, ona da “Ticari sır.” diyorsunuz yani böyle bir şey yok. Siz birilerine reklam veriyorsunuz, o reklamlar o kanallarda izleniyor, açık ve şeffaf izleniyor -daha sabah gördüm, bazı televizyonların alt kuşaklarında Halk Bankasının, Ziraat Bankasının reklamları geçiyor- şimdi, ben bunu görüyorum tüketici olarak. Yani Halk Bankasına demek ki bu televizyonlardan izleyenler mudi olmasın... Ama

en çok da onlar satıyor, en çok Sözcü Gazetesi satıyor. O zaman sizin şöyle bir anlayışınız var diye düşünüyorum: Siz Sözcü okurlarından mudi aramıyorsunuz yani sosyal demokrat kesimden, sola inanmış insanlardan mudi aramıyorsunuz; bir kesimde eksğiniz var, o cenaha yüklenmişsiniz yani o yandaş medyaya yüklenmişsiniz ki o cenahtan mudi arıyorsunuz; bu, son derece yanlış bir tutum Osman Bey çünkü bir bankanın, kamu bankası da olsa iddiası şu olmalı: Türk toplumunun, özellikle kamu bankaları açısından... Yani KOBİ'lere destek veren, işte, esnafın elinden tutan, ona ön açan bir banka olduğunuz için söylüyorum: Sizin eşitlik içinde davranmanız lazım, adalet içinde davranmanız lazım, hukuk içinde davranmanız lazım ama bakıyorum, öyle davranmıyorsunuz yani bunu yaparken bazı yayın organlarını görmezden geliyorsunuz. Bunu soruyorum, burada da "Ticari sır." demişsiniz. O nasıl bir ticari sır? Ortalıkta reklamlar, görülüyor reklamlar; veriyorsunuz bütün yandaş kanallara, yandaş gazetelere ama en çok satanlara, en çok izlenenlere vermiyorsunuz. Burada da bir "ticari sır" sıkıntısı var. Öyle bir ticari sır yok yani öyle bir "ticari sır" yok. Ben desem ki "Ya arkadaş, şu mudinin ekonomik durumu nedir? Batıyor mu, çıkıyor mu?" diye sorsam haklısınız siz; mudinizi korumak zorundasınız, onun hesabını korumak zorundasınız, onun hakkını hukukunu korumak zorundasınız ama bu sorulara da cevap vermek zorundasınız Osman Bey. Yani ben cevap alamadım, hiçbirine cevap alamadım; tekrarlamamın nedeni de bu.

Şimdi burada da, 1'inci maddede de Sayıştayın sizin bu konudaki projelerle ilgili çok açık ve net önerisi: "Riskin erken tespitine yönelik sistem ve süreçlerin daha etkili şekilde kullanılması ve diğer önleyici ve giderici tedbirlere ağırlık verilmesi." diyor. Tabii ki veriyorsunuz, vermek zorundasınız çünkü bankayı batıran yöneticiler olmak istemezsiniz, mutlaka önlemlerinizi var ama bize de yanıt vermek zorundasınız yani. Ben kendi adıma, Atila Sertel olarak, çok merakımdan dolayı sizinle röportaj yapmaya gelen bir gazeteci olarak sormuyorum ki bu soruları, bir KİT Komisyonu üyesi olarak soruyorum bir. İkincisi, Meclis tarafından denetlenmesi konusunda kanun var, bu kanuna ilişkin biz burada görev görüyoruz ve biz bu görevi Meclis adına görüyoruz. Meclise gelirken de halkın bizi seçtiğini ve milletvekili yaptığını... Ve halkın bu konuda görev görmemiz gerektiği noktasında bize yüklediği yükümlülüğü yerine getirmeye çalışıyoruz yani bizim sizinle kişisel olarak bir problemimiz yok, bankayla da yok ama bu sorulara yanıt alamadığımız sürece bizim sizi denetleme gibi yani sizi denetliyormuş gibi yapma durumunu da kabul etmediğimi burada yüzünüze karşı söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Halk Bankasının değerli yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkanı, Sayın Genel Müdürü, Yönetim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; tabii, Halk Bankası, gerçekten, ülkemiz açısından, özellikle genel ekonomi içerisinde önemli işlev ve fonksiyonları olan bir bankamız. Kendilerinin de ifade ettiği gibi, üreten Türkiye'nin bankası. Hakikaten, Türkiye ekonomisi KOBİ ağırlıklı bir ekonomi, dünyada da aslında öyle; dolayısıyla, Halk Bankasının da haklı olarak bir "KOBİ Bankası" unvanı var; bu da gerçekten, geliştirilen projelerle yürütülüyor. Son dönemde, özellikle pandemiyle birlikte hakikaten Türkiye'de, tüm dünyada olduğu gibi, ekonomide de bazı çalkantılar oldu. Aslında üretim, dünyanın bu süreçte en önemli sorunlarının başında geliyordu. Özellikle küreselleşme döneminin başlamasıyla birlikte dünyadaki temel yaklaşım, üretime bir kısıt getirmektir. Hem sınıai üretimde hem tarımsal üretimde ciddi stoklar birikmişti. Tarımsal üretimde bundan yirmi-yirmi beş sene öncesinde tereyağı dağlarından, süt göllerinden bahsediyorduk; dolayısıyla, küresel bir tüketim toplumu oluşturulması gerekiyordu; o dönemdeki paranın, sermayenin, malın serbestleştirilmesinin

temel özünde bu vardı. Küresel kuruluşlarda özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki üretimi durdurma, kısıtlama yönünde çok ciddi girişimler vardı; bunları o dönemde, o sürecin içerisinde ben bir genel müdür olarak da yaşadım, özellikle bir tarımsal KİT genel müdürü olarak da. Değerli arkadaşlar, bu anlamda, baktığımızda, özellikle pandemi dönemine tüm dünya stoksuz yakalandı. Birçok alanda stoksuz üretim -yine bir kez daha ifade etmişim- özellikle “just in time” üretim sistemleri bizim geçmişte de akademik camianın tüm dünyada çok yoğun çalıştığı, önerdiği ve işletmecilikte önemli bir strateji olarak ele alındı; bugünlerde bunları kimse konuşmuyor. Tabii, teknolojinin gelişmesi, “flexible manufacturing system” vesaire, bunlar destekleyici unsurlardı ama kimsenin hesaba katmadığı bir şey vardı, o da şuydu: Yani, bir pandeminin olabileceği, dünyanın bir şekilde üretimi kısılabileceği, evlere kapanmak zorunda kalınacak bir süreç. İşte, bu süreç aslında dünya açısından stokun minimum seviyede olduğu bir süreçti ve doğal olarak, tüketim -hatta artarak- devam ederken üretimin kısılması stoksuz bir dünyayı da tüm dünyada fiyatların birden yükselmesi, artışı noktasına getirdi. Burada herkes pedal çevirmeye başladı, Türkiye de bunların başında. Bu, belki bugün Türkiye’de güncel sıkıntıları gördüğümüzde farkına varamadığımız bir şey. Hakikaten, Türkiye de bu anlamda hızla pedal çevirmeye çalışan bir ülke. Yani, bunları anlayabilmek için -elbette günlük ortaya çıkan sıkıntılar üzerinden konuşmak siyaset açısından verimli olabilir yani bunu da anlayışla karşılamak lazım ama- bütünü anlayabilmek için de küresel alandaki gelişmelere o gözlükle bakıp yansımaları üzerinden bakmak lazım. İşte, bu hızlı pedal çevirmeye başlama sürecinde de gerçekten Halk Bankasının burada, bu süreçte önemli bir işlev gördüğüne ben inanıyorum yani. Sayın Genel Müdürü eskiden daha çok görüyorduk, şey yapıyorduk, şimdilerde hiç göremiyoruz ama çalışmalarına da devam ediyor; dolayısıyla, önemli olan görmek -yani, görmekten kastım, basında, medyada görmekten bahsediyorum elbette- değil; önemli olan, işlerini yapmaları. Tabii ki Halk Bankası yine bu süreç içerisinde hak etmediği yani asıl işletmeciliğiyle alakalı olmayan, daha çok siyasi konularla, küresel anlamda bazı haksızlıklara da uğradı, uğruyor da; bunların da sonuç itibarıyla kurumsal olarak Halk Bankası ve yönetimi üzerine önemli yükler getirdiğini tahmin edebiliyorum; bunlardan bir an önce kurtulunması gerekiyor. Sonuç itibarıyla, Halk Bankası bizim bankamız yani şu anda adına denetim yaptığımız Türk milletinin bankası. Piyasa regülasyonu açısından gerek kredi piyasasında gerekse para piyasasında, birçok alanda önemli regülasyon görevleri de yapan bir kurumumuz. Ondan dolayı da ben yönetime de teşekkür ediyorum yani bu süreçte sorun getirmemiş olmak önemli bir şey.

Kredilerle ilgili bu maddede söz aldım, genel değerlendirmeyi de yapmış oldum Başkanım, tekrar orada söz istemeyeceğimi de ifade etmek istiyorum.

Tabii ki Sayıştayımızın buradaki önerisi yani gerçekten sürekli devamlılığı olan bir konu çünkü “banka” demek sonuç itibarıyla “risk yönetimi” demek yani banka yönetimi dediğimizde risk yönetimi için en önemli tarafı. On iki yıl yüksek lisansta ticari bankalarda risk yönetimi dersi verdim ve risk yönetimi aslında banka yönetiminin tamamını kapsıyor. Bizim buradaki risk yönetiminden temel maksadımız da aslında önlemlere yönelik yani riskin gerçekleşmesi, ortaya çıkan zararın telafisinin maliyeti, her zaman için önleme maliyetlerinden kat kat fazladır ki bunun bankacılıkta mukayesesi bile mümkün değil. Bu anlamda baktığımızda, genellikle burada verilen cevaplarda daha çok konvansiyonel diyebileceğimiz geleneksel risk yönetimi alanlarına yönelik cevaplar verilmiş. Karşılıklar kararnamesi aslında bir anlamda riskin ortaya çıktıktan sonraki doğacak durumun finansal tablolara, bankanın finansal durumuna olumsuz bir etkisini önlemeye yönelik tedbir alma ama daha çok bunu bir şekilde kâr üzerinden konsolide etme yani dağıtımını önleyerek mali yapının zayıflamasını önlemeye yöneliktir karşılıklar kararnamesinin özü ve temeli. Tabii teminatlar konusu çok geleneksel bir yaklaşım, hâlâ işe yarıyor, bu, dünyada da belki böyle devam ediyor ama biz de daha çok teminatla hep kendimizi garanti

altına almaya çalışıyoruz. IFRS’lerden gelen şeyleri de yine karşılıklar kararnamesinin paraleli şeklinde görebiliriz. Orada da yine finansal yapıyı koruma var yani işletme, banka kişiliğinin finansal yapısını korumaya yönelik bir standartlar seti söz konusu.

Ben şunu merak ettim yani vardır mutlaka ama bugün biraz da tembellik yaptım mali tabloları çok fazla detaylı incelemedim de... Şunu söylemiştim: Özellikle IFRS’ler ve karşılıklar kararnamesindeki yer alan hususlar, banka varlıklarındaki değer azalmalarının finansal yapıya etkisini önlemek açısından yani risklerin takibi, önceden tespiti ve bununla ilgili gerekli tedbirlerin alınmasından daha öte bir şey. Yani riskin gerçekleşme hâlindeki finansal yapıya yansımının önlenmesi yani ikinci adımda olan hususlar. Dolayısıyla, burada geleneksel yöntemlerin haricinde de yeni nesil risk önleme yöntemleri belki diyebileceğimiz, başta türev ürünler olmak üzere, bu alandaki risk önleme tedbirleri yani “hedging” anlamındaki risk önleme tedbirlerinden istifade ediliyor diye biliyorum ben. Yani burada cevapta o yönde bir şey görmeyince yani hem bir soru şeklinde zaten ediliyorsa da bir ekleme şeklinde değerlendirme yapmış oldum.

Çok teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Karakaya, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri, Sayıştayın kıymetli temsilcileri, kurumun değerli yöneticileri; öncelikle hoş geldiniz.

Ben, öneri üzerinden Sayıştayın tespiti üzerinden bir şeyler sormak istiyorum: Bir önceki yıla nazaran yüzde 53,3 oranında, 27 milyon 896 bin TL’ye ulaşan 2’nci grup yakın izlemedeki kredilerin kredi riskinin minimizasyonu bakımından sektörel koşullarda ve firma bünyesinde ortaya çıkabilecek olumsuzluklara ilişkin erken uyarı sinyallerinin tespitine yönelik sistem ve süreçlerin daha etkili kullanılması.

Şimdi, Sayıştayın kıymetli üyeleri zaten birikimi ve deneyimi olan arkadaşlarımız. Bunlar bunu 50 tane süzgeçten geçiriyorlar. Siz verdiğiniz cevapta diyorsunuz ki Sayın Genel Müdürüm: “Bizim şu anki oranlarımız hem en büyük 5 banka açısından hem de bankacılık faaliyetleri açısından bu değerlerin altında.” Yani bu değerlerin altında olduğundan Sayıştayın yirmi dört saat kurumda olan yöneticileri bihaber mi? Bunu gündeme getirmesinin muhakkak bir karşılığı olduğunu düşünüyorum ben, herhâlde onlar da bunun farkındadır, dolayısıyla burada bir tezat oluşuyor. O zaman, Sayıştay, bunun öneri olarak üst komisyonda görüşülmesini neden istedi? Ben onu da Sayıştayın bu konuda verdiği cevaplarda açıklamasını bekliyorum. Dolayısıyla, biri bu konuların izlenmesini istiyor, biri diyor ki: “Buna gerek yok, biz rakamların altındayız.” Bu tezatın orta yerden kaldırılması lazım. Bu konuyla ilgili net cevaplar verilerse biz de en azından bu konuyla ilgili tatmin olmuş oluruz.

Teşekkür ediyorum değerli Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Sayın Zeybek, öneriyle ilgili mi, geneli üzerinde mi?

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Geneli üzerinde efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - O zaman geneli üzerinde söz vereyim isterseniz, bundan sonra zaten geneline geçeceğiz. Olur mu Sayın Zeybek?

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Olur.

ORHAN SÜMER (Adana) – Geneline mi geçeceğiz Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Biraz sonra geneline geçiyoruz zaten, başka bir öneri olmadığı...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Diğer önerilerde...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tamam, diğer önerilerde de konuşmak istiyorsanız veririm.

Sayın Zeybek, istiyorsanız söz vereyim.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Geneli üzerinde alacağım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, geneli üzerinde görüşmeler tamamlandıktan sonra sorulan sorularla ilgili yanıt almak için söz verdiğimde bunları yanıtlarsınız.

Ev et, Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alayım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, hem kurumsallarda hem ticaride KOBİ’lerde bir azalış var ama hem de bireysellerde yıllık bazda bir artış var. İzlemeye devam edelim uygun görürseniz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle 2019 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2020 yılının önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2020 yılına ait 1 no.lu önerisini görüşmüştük, bu nedenle 2020 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN - 2020 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesine dikkat edilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bulgu 9.2.3: “Yönetim kurulunun performans değerlendirmesinin yapılmaması.” diyor. Burada, kuruluş dışı yönetim kurulu üyeleri için 2019 yılında 3 milyon 548 bin lira harcama yapılırken 2020 yılında 3 milyon 940 bin lira harcama yapılmış. Bunun üzerine, yönetim kuruluna ödediğiniz ücretleri; araç tahsisi, özel sigorta, ikramiye gibi sağlanan ek hakları sormuştum. Siz yine yanıt vermemişsiniz burada, imtina etmişsiniz, “Genel kurul raporlarımızda var.” demişsiniz. Ben genel kurul raporlarından buldum. Uhdesinde kamu görevi bulunmayan üyeler için 30.942 lira, uhdesinde kamu görevi bulunan üyeler için 17.232 lira. Bunu bana yazsaydınız daha memnun olurdum, hani internette yayınlanan bir hadiseyi yanıtlamamak bence doğru değil.

Şimdi, soruyu tekrar soracağım, bu soruların yanıtlarını göremedim, o nedenle bir kez daha soruyorum size: Bankanız tarafından yönetim kurulu üyelerine araç tahsisi, kredi kartı tahsisi, ikramiye vesaire gibi sağlanan haklar ve bu hakların kişi başı tutarı nedir, bunu soracağım. Çünkü Ziraat Bankasında denetleme sırasında gördük, yönetim kurulu üyelerine –tabii, size örnek olmasın- kredi kartı dağıtmışlar ve kredi kartı harcamalarının aylık olarak ne kadar yapıldığına ilişkin Sayıştay sormuş, demiş ki: “Kredi kartıyla ne kadar harcama yapıyorsunuz?” Ona yanıt vermemiş mesela Ziraat Bankası. Bu kötü bir örnek, olmasın ama ben bu haklar var mı yok mu, onları öğrenmek istemiştim.

Bir de yönetim kurulu üyelerine araç tahsisi yapılıyorsa -yıllık- 2022 yılında kişi başına kaç litre yakıt aktarılmış ve bunun karşılığında ne kadar ödeme yapılmıştır; bunu öğrenmek istiyorum.

Bulgu 9.2.7’de de bir konu var, onu da kısaca sorayım. Alt komisyonda da bu soruları sormuştum. “Sorduğunuz sorular 5411 sayılı...” falan dediniz, gene aynı “Kişisel verileri koruma...” demişsiniz ama ben müşterilerinizin adını, kişisel verilerini, adreslerini sormuyorum; size sadece basit bir dille, alacaklarınıza karşı elinizde bulunan iş yeri sayısı, fabrika sayısı, konut sayısı ve tarlaları sormuştum. Bunları sayısal olarak vermenizin neresi sır, bunu anlamıyorum. Yani ilgili kanun maddesini de okudum, öyle bir yerinde, bir yaptırım görünmüyor. Dolayısıyla sorularımı yineliyorum. Günümüz itibarıyla Halkbankımızın elinde bulunan konut, iş yeri, fabrika, arsa, tarla, ticari, binek araç sayısı, traktör ve tarım ekipman sayısı kaçtır? Haczedilmiş olanları sizden soruyorum. Bankanız elindeki bu malların gruplara göre toplam değeri nedir? Bankanızın elinde bulunan taşınır taşınmaz malların son üç yıldaki istatistiği nasıl gerçekleşti yani giderek artan bir haciz söz konusu mu, banka tarafından giderek artan bir el koyma söz konusu mu? Yasal süresi içerisinde satamadığınız taşınır ve taşınmaz sayısını sordum, tekrar soruyorum. Yasal süresinde satamadığınız malların akıbeti ne oluyor, onu soruyorum.

Ben bankaların zaman zaman bu icradan satış noktalarındaki internet sitesini de inceliyorum, pek çok banka icra yoluyla değerinin altında mal ve mülk satıyor. Halkbank hangi yöntemi kullanıyor bu satışlarda, açık artırma usulünü mü kullanıyor, yoksa icra yoluyla satarken o icra daireleri üzerinden mi yapıyor; bu konudaki durumunuz nedir, onu söylerseniz çok memnun olurum.

Dediğim gibi, ticari sırda girmesi için isim olması lazım, adres olması lazım ama rakamlarda ticari sır olduğunu zannetmiyorum çünkü bu hayatın gerçeği. Siz birtakım mallara el koyuyorsunuz yani kamu biliyor bunu, halk da biliyor, herkes biliyor. Bunlara ilişkin akıbeti merak ediyorum ve buradan bankanın elde ettiği geliri de merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Genel Müdürümüz, Halkbankımızın değerli yöneticileri; hoş geldiniz. Diğer tarafta, Sayıştayımızdan ve diğer kurumlardan gelen değerli arkadaşlara da hoş geldiniz diyorum. Hepinize saygılar, sevgiler...

Sayın Genel Müdürüm, tabii, biz kamu bankalarını ve diğer bankaları izler durumdayız ve onlarla devamlı, her alanda iç içeyiz. Şimdi, bankacılık sektörü ülkenin ekonomik olarak, sosyal olarak gelişmesi açısından çok önemli. Özellikle Halkbankın diğer bankalardan çok farklı özelliği var. Çünkü insanlar doğdukları zaman bir ailede çocukluğu, yaşamı, öğretim dönemi, belli bir yaşa gelen evreleri tamamen geçirir. Bu Halkbankta da şöyledir. Her küçük esnaf işe başladığı zaman mutlaka esnaf kefaletle işe başlar. Yani mutlaka onun ölçeğinde o vardır yani tabanda. Bu Halkbank diğer bankalardan farklı bir özellik taşıyor. Destek şeyi de yüksek midir? Kamu olarak yüksektir çünkü sübvansiyon uygulanmaktadır faizde. Daha düşük faizle kredi kullandığınız için, tabii, tercih edilmektedir, biz de zamanında bu tür tercihle, Halkbankla buluştuk. Ama yıllara dayalı da biz, özellikle, diğer bankalarla ticaret yapmamıza rağmen, farklı ilişkilerimiz olsa da Halkbank sanki kendi yerimiz, evimiz ve tüm bölgedeki banka bölge yöneticilerini ve banka şube yöneticilerini tanıyan durumdayız. O yüzden, özellikle, Halkbank toplumun tabanına yayılmasıyla vermiş olduğu kültür çok önemli. Esnafın

Halkbankın personeliyle daha çok içli dışlı olduğunu, ilişkili olduğunu daha iyi görüyoruz, birbirlerini daha iyi tanıdıklarını görüyoruz, o yüzden bu avantajlarınız da yüksek zaten. Yani esnafı yakından tanımanız açısından çok yüksek.

Şimdi, bunları konuşurken, diğer taraftan, tabii, son dönemde bankanın kullandığı krediler var. Özellikle konut kredilerinde düşük faizli kredi kullanıldığı düşünülürken, size de talepleri yüksek devlet bankalarında. Ya, özellikle, siz bu kredileri vermekten çekiniyorsunuz bunun gerekçesi nedir? Yani bir inşaat sektörü mutlaka desteklenecekse... İnsanlar konutlarını 1 milyonun üzerinde alsa bile, birkaç milyonluk bir konut alsa dahi, bunu mutlaka 1 milyonun altında ve 1 milyon gibi değerlendiriyorsunuz ve çoğu insanlardan da bu konuda eleştiri, tenkit alıyoruz, şöyle diyorlar: “Bizim her türlü verilerimiz, ödeme koşullarımız yerinde olmasına rağmen kredi kullanamıyoruz.” Burada insanlar arasında ayrımcılık yapıyor mu, taraf olunuyor mu? Bunu bilmiyorum tabii. Yani demek ki her isteyene verilmediğine göre, koşulları da uyuyorsa kişinin mutlaka var diye düşünüyoruz.

Diğer tarafta, kullanılan kredilerde komisyon oranlarının çok yükseldiğini görüyoruz yani kredi kullanma komisyonunun çok yükseldiğini görüyoruz. İnsanlar da mecburiyetten yani alacağı krediyi kullanmak için siz binde 1 komisyon da deseniz, yüzde 1 komisyon da deseniz, yüzde 5 komisyon da deseniz, bu krediyi almak zorunda kalıyor. Yani görüyoruz çünkü esnafın ve sanatkârın, KOBİ’lerin durumunu, tabanda biz de izliyoruz, bunu alma zorunluluğu var. Siz de tabii, kârlılık oranınızı yükseltebilmek için mutlaka bunları alma ihtiyacı hissediyorsunuz ama bunun bir olumlu mantık içerisinde alınmasını... Çünkü siz de bir hizmet sektörüsünüz, hizmet veriyorsunuz yani karşılıklı ticari ilişkilerde hizmet var. Bu hizmetin daha alt randımanda kullanılmasını, halkın ve esnaf ve sanatkârın da mutlaka talebi diye düşünüyoruz.

Diğer tarafta, Türkiye’de, tabii, burada anlatımınızda, sunumunuzda da anlattığınız gibi, 2018 yılında Türkiye’de esnaf ve sanatkâr kooperatifleri aracılığıyla, sizler 454 bin esnafa krediyi tabana yaymıştınız. Bunun 2019’da 567 bin kişi olduğunu, 2022’de de şu andan itibaren 1 milyon... Ya, bu sevindirici bir şey yani tabana yayılan bir kredinin verilmesi tabii ki olumlu, bu daha çok yayılabilir. Çünkü Türkiye’deki esnaf ve sanatkârın sayısı şu anda 2 milyonu aşmış durumda. Yani bunun daha yayılan bir şekilde verilmesi çok önemli.

Diğer tarafta, tabii, esnaf ve sanatkâr kooperatiflerine verilen kredilerin, en son kullandırıldığı miktarın 82,7 milyar olduğu söylendiğinde, Türkiye’nin bugünkü gelmiş olduğu, 2 milyonun üzerinde üyesi bulunan esnaf ve sanatkâr kooperatifin de böyle bir kredinin çok düşük, kayda kaldığı düşünülüyor. Aslında, bu daha çok yükseltilebilir çünkü tabana yayılması için. Sizin vermiş olduğunuz kredilerin en yüksek şeyini herhâlde tabanda bugün ortalama 250 bin lira gibi düşündüğümüz zaman, tabanda her o nakdi parayı kullanan, krediyi kullanan esnafın çok büyük ölçekte üretime diğer tarafta da istihdama büyük katkı sağladığını, geçim sağladığı insanları, ailesini düşündüğümüz zaman çok büyük fedakârlıklar içerisinde yaşam sürdükleri bir gerçek. Bu aynen şuna benziyor: Sizin vermiş olduğunuz bu krediler asgari ücretli bir işçinin alım gücü veya onun ihtiyaçları için ne kadar zorunluysa, o esnafın da bu kredilere aynı asgari ücretli gibi ihtiyaçlı ve mecbur olduğudur. Bunu daha tabanlı, daha yüksek limitli yükseltmeniz mümkün müdür? Çünkü 82 milyar... Türkiye’nin bugünkü koşullarını düşündüğümüz zaman bu özellikle sizin tarafınızdan veriliyor kamuda. Bunun yükseltilecek tabana yayılması ve limitlerinin yükseltilmesi mümkün müdür? Özellikle, tabandaki esnaf ve sanatkârın, küçük ölçekli KOBİ’lerin talepleri olarak bunu size söylüyorum. Bu olabilirse hem ekonomimiz açısından hem de küçük esnafımız açısından olumlu olacak düşüncesi içerisindeyim.

Bir de tabii, arkadaşlarımız anlatıyor, Covid-19 döneminde bankaların da ekonomik sıkıntısı oldu. Hâlbuki, Covid-19 döneminin belki çok olumsuz dönemleri olduğu gibi olumlu yönleri de oldu, halkımız tasarruf açısından çok önemli bir dönem geçirmiş oldu. Yani insanlar harcamalarını ve yaşam koşullarını daha rahatlatan bir şekilde harcama ölçeğini azalttı, bu da birikim sağladı. Ben de burada düşünüyorum ki sizin de bu kredilerin dönüşünde, bu dönemlerde kredinin daha rahat ödenebilir duruma geldi, zaten sizin verileriniz de onu gösteriyor çünkü alacak durumundaki, takipteki kredilerin düştüğünü görüyoruz. O da bir anlamda o mu gibi gözüküyor.

Şimdi, bunları söylerken tabii, özellikle büyük ölçekli kredilerde KOBİ'lerdeki kredilerin daha çok yaygınlaştığı, yüzdesinin daha yükseldiği de gözüküyor. Hâlbuki, orta ölçekli KOBİ'lere destek vermek çok önemli çünkü büyük ölçekli KOBİ'ler zaten tüm kredi ve finanslarını tüm bankalardan sağlayabiliyor yani başka her türlü bankadan sağlama olasılığı çok yüksek ama küçük ölçekli KOBİ'ler sizin varlığınızla kendilerini çok daha iyi bir şekilde kullanmasını görüyorlar. Tek talepleri gittikleri zaman her türlü koşulda kredi sağlayabilecek, destekleyecek banka olarak sizi görmek istiyorlar, bunun artırılarak sürmesi gerektiğini...

Tabii, bir de şey avantajınız var, siz kamu bankasısınız; kamu bankası olunca Kredi Garanti Fonu'nun büyük ölçekte size fon aktarması söz konusu. Bu Kredi Garanti Fonu'nun da küçük ölçekli ve esnaf sanatkar kooperatiflerinin aracılığıyla daha yaygın bir şekilde verilmesi ve desteklenmesi gerekir diye düşünüyoruz. Bu yöndeki taleplerimiz olduğu gibi sizin de daha verimli çalışmalar yapacağımıza inanıyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, kurumun değerli yöneticileri; tabii Halkbank, Ziraat Bankası, Vakıflar Bankası, Emlak Bankası bir defa her şeyden önce devlet bankaları, özellikle, olumsuz dönemlerde esnafın, çiftçinin yanında olan bankalarımız. Bu faaliyetleri açısıyla da Halkbank vazgeçemeyeceğimiz, kesinlikle bugünkü mevcudundan da daha ileriye gitmesi için bizim destekleyeceğimiz bir banka. Türkiye'de 4'üncü banka büyüklüğüne ulaşmış, bununla da tabii ki gurur duyuyoruz.

Tabii, asıl mesele buradaki oranlar. Mesela, ilk büyük 100 kredide yüzde 40 esnafa kredi verdiğiniz rakamlar var bizde. İlk 100'de yüzde 40 var, demek ki yüzde 60'ını daha çok esnafa veyahut küçük KOBİ'lere verdiğinizin sonucunu çıkarıyorum ben. Zaten Halkbankasının varlık sebebi de o, daha çok esnafı ve zanaatkarı desteklemek.

Şimdi, özellikle bu pandemi sürecinde, bugün bankaların içinde bulunduğu duruma da baktığınız zaman emtiaların tamamı nakit dönüyor yani bugün emtia almak için tümüyle nakit üzerinden çalışmaya çalışılıyor. Bugün KOBİ'lerin üretim yapabilmesi için bu ürünü alacak, işleyecek, çevirecek ve ondan sonra da satacak muhakkak belli kredilere ihtiyacı var. Bugün tam da bu konuda size ciddi oranda ihtiyaç var. Bu manada, şu an faiz oranları son durum olarak nedir? Esnafa verdiğiniz, KOBİ'lere verdiğiniz, tüketici kredilerimiz, yine BCH kredilerimizdeki oranlar nedir? Son dönemde kredi kullanmakta belli zorlukların olduğunu duyuyoruz. Şu an kredi kullanımında herhangi bir zorluğumuz yani taleplere göre zorluğumuz var mı?

Yine, paralel olarak bankanın yönetim kurulu üyelerinin kaç lira aldığıyla şahsen biz ilgilenmiyoruz yani bugün bankacılık sektörünün içerisinde bulunduğu durum itibarıyla bakıldığı zaman -bunların harcamalarıdır, mazotudur, benzinidir- bu büyüklük dikkate alındığında ihmal edilecek kadar düşüktür ama bankanın verimliliği açısından bakmak lazım. İkincisi de mümkün olduğunca banka yönetimlerinin

meslekten gelmesi, mesleğin içinden gelmesi her zaman bizim öncelediğimiz konulardır. Yoksa tabii farklı mesleklerinde çok iyi olsalar bile sektörün içinden gelmediği zaman bankaya çok fazla bir katkı sağlayacağını ben düşünmüyorum çünkü zaten bu manada şeyin de önerisi var, diyor ki: “Yönetim kurulu üyelerinde bir performans değerlendirmesi yapın.” Kim diyor? Sayıştay diyor yani demek ki bu tür atamaların, bu tür üyelerin performansı ile ilgili de bir sorun olduğunu -zaten Sayıştay bunun altını çiziyor- bir performans değerlendirmesi yapın diyor. Mesleğin içinden geldiği takdirde bunlarla ilgili herhangi bir sorun da yaşanmayacağını zaten biliyoruz.

Buna paralel olarak, bugün Türkiye’nin CDS puanı 820. Her 100 baz puanının ortalama yüzde 1 faize tesirinin olduğunu ifade ediyorlar. Bu manada, siz uluslararası arenadan da muhakkak krediler buluyorsunuz. Uluslararası arenadan son borçlandığınız faiz oranı nedir? Bu, kurumu ne oranda etkiliyor? Tabii, yüksek oranda borçlandığınız zaman otomatikman bu elde ettiğiniz rakamları da -kullandığımız- esnafa, zanaatkâra doğal olarak yansıtıyorsunuz.

Yine, kadın girişimcilerden bahsettiniz. Mesela, kaç kadın girişimciyi destekledik? Bunun minimum ve maksimum sınırları nedir? Bunlarda genel manada hangi kriterleri arıyorsunuz? Yani geniş perspektifli soruyorum, bunlara yazılı cevap da verebilirsiniz Sayın Genel Müdürüm. Bankayı tanımak açısından söylüyoruz bunu.

Son dönemde Hükümetin aldığı kararlar var. İşte, belli rakamın altındaki kredilerdeki ödeme vadelerini geriye çektiniz. Hâlbuki bugün insanlar zaten ödemede ciddi oranda zorluk yaşıyorlar yani bir krediden öbürüne aktararak yaşamlarını ancak devam ettirebiliyorlar. Bugün bankaların büyüklükleri, şirketlerin büyüklükleri arttı ama maalesef dar gelirlilerin, ücretlilerin piyasadaki, ekonomideki, toplam bütçedeki değerleri maalesef düştü. Yani sizin sabit bir şeyi yüzde 20’den 40’a çıkarmanız şeyi değiştirmiyor. Tabii, bu, hükümet politikası, banka olarak sizin yapabileceğiniz bir şey yok ama bankacılık açısından nasıl bir etkisi oldu? Yani yüzde 20 minimum ödeme yüzde 40’a çıktı, bu bana göre herhâlde ödemelerde ciddi problemler yaşatacak, herhâlde takibe uğrayan tüketici kredi sayısı da artacaktır diye düşünüyorum.

Tabii, banka, adı üstünde, devlet bankası. Devlet başka bir şeydir, iktidar başka bir şeydir. Tabii, bugün, devlet bankası olması itibarıyla iktidarın muhakkak tesiri vardır ama siz, müşteriler konusunda insanların siyasetiyle ilgilenemezsiniz, reklam konusunda da siyasetiyle ilgilenemezsiniz. Dolayısıyla pazara bakmanız lazım yani pazardaki büyüklüklere göre reklam bütçenizin de bu çerçevede olması lazım. Bugün herhangi bir tüccar, tacir, kapısından içeriye giren bir insanın şemailine bakmaz yani hangi görüşte olduğuna da bakmaz, dolayısıyla o an onun şartlarını sağlayıp sağlamadığına bakar. Bu manada, bu reklam bütçeniz dâhil bununla ilgili nasıl bir çalışma yapıyorsunuz? Nasıl bütçe ayırıyorsunuz?

Tabii, Halkbankın üzerinde küresel güçlerin belli yaptırımları var. Son durum nedir? Bu davalarla ilgili de bir bilgi vererseniz memnun oluruz. Burada yeri gelmişken söyleyelim, biz bu konuda Halkbankın sonuna kadar yanındayız. Ümit ediyoruz ki bunun bir siyasi dava olduğunu, bankanın bu işlerle çok da fazla irtibatının olmadığını... Bu konuyla ilgili davalardaki son durum nedir? Ne aşamadayız? Bununla ilgili de bilgi vererseniz memnun oluruz. Çünkü netice itibarıyla bu, sizin üzerinizdeki bir sopa gibi, uluslararası arenada hem kredi bulmada hem kredi oluşturmada muhakkak belli sorunlar yaşamanıza sebep olacaktır. Belki borçlanırken, borçlanacağınız rakamlar konusunda bile sizi etkileyecektir.

Yine, buna paralel, bankanın birinci görevi, bir defa özellikle devlet bankası olması itibarıyla, piyasayı rahatlatmak, piyasaya belli kredileri sağlaması. Son dönemde bununla ilgili esnafa sağladığınız, KOBİ’lere sağladığınız kredilerin adedi ve miktarı konusunda bilgi verebilir misiniz? Biz bankanın kârlılığından daha çok, zemine ne kadar yayıldığıyla ilgileniyoruz. Yani kaç tane KOBİ’ye

ulaştık? Mesela, bu “melek yatırımcı” gibi, yeni buluşları olan gençlerimiz var; bunlarla ilgili bankanın oluşturduğu bir kredi var mı? Usta-çıraık ilişkileri içerisinde bu iş götürülüyor Türkiye’de, daha doğrusu götürülmeye çalışılıyor, şu an maalesef memlekette sanatkâr sayısı her geçen gün aşağı doğru iniyor. Bu manada belki bankanın bir desteği olur diye düşünüyoruz. Bu konuyla ilgili bir biriminiz var mı? Bir çalışmanız var mı? “Bir fikrim var, şunu üretmek istiyorum.” Mesela bankanın böyle bir birimi olursa en azından fonksiyonları açısından çok ciddi katkılar sağlayacağını ben düşünüyorum.

Şimdi, yine Sayıştayın tespitlerinden bir şeyler sormak istiyorum: Kurumsal performans gelişimine katkı sağlayacak yıllık uygulama programları oluşturmanızı öneriyor size. Bununla ilgili programlarınız var mı? Ne aşamada? Mesela personelin tamamı farklı zamanlarda bu performans testinden geçiyormuş. Şu ana kadar kaç personeliniz bu performans testinden geçti?

Mali verileri olumsuz ve sorunlu müşterilere kredi vermemenizi öneriyor. Bunlar, yani buradaki mevzuatların tamamı bankacılığın temel felsefesi yani hangi gerekçelerle bu madde yer aldı? Böyle bir uygulamanız mı var? Yine, finansal kârlılığı düşük olan firmalara yüksek krediler vermemeniz... Bu da yine bankacılığın temel kurallarından yani bunlara bir cevap oluşturmanız lazım. Bu Sayıştay raporundan okuyorum bunları. Katma değeri düşük olan firmalar yerine büyümeye açık firmalara öncelik tanıyıp kredinin tabana yayılmasına dikkat etmenizi öneriyor. “İkinci grup yakın izlemedeki krediler 2009’dan sonraki rakamlarda ciddi artışlar gösterdi, bunlara dikkat edin.” diyor.

Düzenli ödeme yapmayan, yüksek tutarlı, riski bulunan müşterilere de yeni kredi verilmemesi... Şimdi, burası önemli bir husus, bazen uluslararası arenada borcu olan müşterileri firma mercek altına alır yani borcu tahsil edip firmayı bitirmek yerine buna belli oranda destek olur ama bunun gidişatını da izleyerek buna destek olur. Yani, özellikle pandemi sürecinde zorluk yaşayan büyük firmalar var, belki bu firmalar aynı zamanda Türkiye’nin bütçesine de ciddi katkı sağlayan, ihracat yapan firmalar. Bunları kendi denetimine alıp, tekrar yüzer hâle getirip, çalışabilir durumda olduğu andan itibaren kalan borçlarını da yapılandırıp o sistemden çekiliyor. Türkiye’de pandemi sürecinde bu manada ciddi sıkıntı yaşayan firmalar da var yani bunların kredi borçlarına karşılık üzerine çökmek yerine yapılandırarak yздürdüğünüz firmalar var mı? Yani, bu bir model teşkil eder, Türkiye’de bir türlü başaramadığımız konulardan bir tanesi de o.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Yaşar, toparlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Toparlıyorum Başkanım.

Yine bu, kredi kullanımındaki faiz oranları ve faiz oranlarının paralelinde alınan komisyonlar. Ne kadar komisyon alıyorsunuz? Bugün faiz yüzde 14 yani gösterge faizini devlet yükseltmiyor ama bugün, sizin kullandığınız krediler de 17-18’ler civarında. İşte, bu yüzde 2’yi biz... Artı bir komisyon talepleri var, devlet bankalarından böyle bir talep oluşuyor daha çok. İşte, bu da “Bunu ödemelisiniz, onu da peşin ödemelisiniz.” gibi bir hadise var. Siz de böyle bir uygulama var mı? Bunun yanı sıra özel bankaların bugün faiz oranları yüzde 27, yüzde 28’ler civarında. Siz, aynı zamanda, Türkiye Bankalar Birliğiyle -bugün Ziraat Bankasının Genel Müdürü aynı zamanda onun da Başkanı - bu konuyla ilgili bir araya oturduğunuz zaman yani siz, bu finansmanı sağlarken serbest piyasa ekonomisi, serbest piyasa ilişkileri içerisinde bunlar bu faiz oranlarını belirliyor ama devletin, özellikle devlet bankalarına uyguladığı kriterlerle o rakamları bir şekilde tutturabiliyor, 27-28-30’larla hatta daha enteresanlarını duyuyoruz, 40’a rakamlar duyuyoruz, bununla ilgili uygulamaları var; bu manada aranızda bir şeyler görüşüyorsunuzdur muhakkak, bunların aşağı çekilmesine yönelik sizin de bir gücünüz var mı, kuvvetiniz var mı? Bir araya geldiğiniz zaman en azından bu tür meseleleri siz de

muhakkak konuşuyorsunuzdur ama buradan söyleyeyim, Hükûmetin bununla ilgili muhakkak tedbir alması lazım. Onun öbür tarafında yüzde 14’le borçlanıp devlete yüzde 26’yla yüzde 23’le, yüzde 24’le tahviller üzerinden maalesef tekrar devlete kredi veriliyor, bunu da zaten anlamak mümkün değil.

Son dönemde bankaların gelirlerinin yüzde 50’sinden fazlasının faiz gelirlerinden elde edildiğini daha çok duyuyoruz, biliyoruz. Bu manada Halk Bankasının elde ettiği kârların yüzde kaç faiz gelirlerinden elde ediliyor, yüzde kaç faaliyet alanlarından elde ediliyor? Türkiye bugün, ekonomik olarak çok ciddi sorunlar yaşarken bankalar uçuşa geçti. Bunu da buradan uyarmak istiyorum ben yani madem hep pandeminin arkasına sığınıyoruz o zaman da bankalara da muhakkak devletin bir yaptırım gücü olması lazım. Dünyanın hiçbir yerinde bu kadar fahiş kârların olduğu görülmemiştir, bu faiz oranları zaten yok, enflasyon ortada, buna muhakkak bir çare bulmanız lazım, bugün iktidarda olan sizsiniz çareyi üretmek de sizin göreviniz; dolayısıyla, biz ancak size önerilerde bulunabiliriz, askeriyede bir şey vardır “Hiçbir mazeret başarının yerini tutamaz.” Dolayısıyla “Pandemiydi, dünyaydı, dünyada şöyle oluyor, pandemi şartlarını yaşıyoruz, dolayısıyla bundan dolayı şu faaliyetleri yapamıyoruz.” demek meseleleri maalesef çözüyor.

Ben, inşallah, bundan sonraki dönemde bankanın daha fazla tabana yayılan, daha fazla esnafı desteklediği, daha fazla KOBİ’yi desteklediği, daha fazla girişimciyi desteklediği, daha fazla kadın girişimciyi desteklediği rakamları önümüzde de görürüz. Yine buna paralel olarak özellikle hükümlü kadrolarının zaman zaman belli KİT’lerde boş olduğunu görüyoruz. Bununla ilgili sizin kadrolarınızda boşluk var mı? Hükümlü kadrolarınız dolu mu? Onu öğrenmek istiyorum. Herkesin bir hedefi vardır; önümüzdeki beş yıl için, önümüzdeki on yıl için, önümüzde on beş yıl için. Biz önümüzdeki yıllarda Halk Bankasını nerede göreceğiz? Gelecekle ilgili de, bankanın geleceğiyle ilgili de bilgi verirseniz memnun oluruz.

Ben, bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU -Teşekkür ederim Sayın Yaşar.

Söz sırası Sayın Sümer’de.

Buyurun Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Sayın Genel Müdüre ve çalışma arkadaşlarına başarılar dilerim.

Birkaç sorum olacak, yalnız sorulardan önce Adana’dan gelen bir talebi iletmek zorundayım. Herhâlde Tamer Vekilim de bu konuda bana destek verecektir özellikle kendi bölgesi olduğu için. İlim Adana’da özellikle Yüreğir ve Sarıçam bölgesi hem iç hem dış...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Konu Adana’ysa ben de destek veriyorum.

ORHAN SÜMER (Adana) – Doğru Başkanım, sizin için de geçerli.

...göç alan bir bölge ve özellikle de Sayın Genel Müdürüm, küçük esnafın bol olduğu bir ilçe. Muhakkak ki Sayın Genel Müdürümüz, banka yöneticileri esnaf kefaletle ilgili ciddi finans desteği sağlıyorlar ama o bölgedeki kooperatiflerin biraz daha desteklenmeye ihtiyacı var çünkü o bölge gerçekten küçük esnafla sürekli istişare eden ve de dediğim gibi, hemen hemen 9 ilçenin, o bölgeye bağlı olup -Tufanbeyli, Saimbeyli, Feke gibi- o ilçelerde yaşayan insanların da ihtiyaçlarını gördüğü bölge. Biraz daha desteklenirse finansal anlamda oradaki Sarıçam ve Yüreğir Esnaf Kefalet Kooperatifleri, memnun oluruz.

Onun dışında birkaç sorum olacak, bunları da yazılı verirseniz sevinirim. Tahsil edilemeyen firma ve grup kredi ve alacakları ne kadardır? Bu krediler hangi firma ve şirketlere verilmiştir, yasal işlemler başlamış mıdır? İnşaat sektörünü desteklemek amacıyla Kolin, Makyol, Cengiz İnşaat firmalarına kullandırılan krediler var mıdır? Bu firmalara verilen kredilerin toplamı ve tutarları ne kadardır? Yüzde kaç geri ödenmiş, yüzde kaç geri ödenmemiştir? 2018 sonrasında 2019 Sayıştay raporlarına yansıyan şubelerin işlerinin yaptırılması bulgusunda da ihalelerin verildiği şirketler hangileridir? Son üç yılda şubelerin inşaat işleri kapsamında toplam kaç milyon liralık iş ihalesiz olarak verilmiştir? Ayrıca son iki sene içerisinde KOBİ'lere verilen kredi oranı ve tutarı ne kadardır? Çiftçilere verilen kredi tutarı ve oranı ne kadardır? Çiftçilerle nizalı olan, daha doğrusu bankanın hacizli olan kredileri ne kadardır?

Son iki sene içerisinde kaç bireysel ve şirket müşterisi kredi erteleme talebinde bulunmuştur? Bu taleplerin yüzde kaç gerçekleşmiştir? Ertelenen kredi miktarı ne kadardır? Son iki sene içerisinde bireysel taşıt, konut ve ihtiyaç kredisine kaç başvuru olmuştur? Bu konuyla ilgili bireysel kredilerin reddedilme oranı ve nedenleri nelerdir? Ayrıca, bankaya olan kredi, kredi kartı, konut kredisi borçlarını ödemediği için kaç kişiye haciz işlemi uygulanmıştır? Uygulanan haciz işlemlerinden elde edilen gelir ne kadardır?

Sahte kimlikle kredi kartı üzerinden yolsuzluk ve piyasa dolandırıcılığı iddialarına karşı banka hangi önlemleri almaktadır, bu konuyla ilgili herhangi bir çalışması var mıdır? Ayrıca bankanın kaç tane kiralık aracı bulunmaktadır, bu araçlar kimlerin tahsisine verilmiştir? Model, yıl ve aylık kiralama bedelleri nedir? Ayrıca hangi oto kiralama şirketinden kiralanmıştır?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Sayın Sümer teşekkür ediyorum.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, geneli üzerine konuşma yapacağım.

Şimdi, arkadaşlarımız değindi ama bu Halkbankasının Amerika'da devam eden davası elbette Türkiye'ye yönelik üzücü ve bize göre de içinde siyaset bulunan bir dava. Bu nedenle bu davadan başlamak istiyorum. Bu, İran'a uygulanan yaptırımların delinmesinde rol oynadığı gerekçesiyle Halkbank hakkında hazırlanan iddianame ve yargılama sürecinde bildiğimiz kadarıyla henüz bir karar çıkmış değil. Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu ABD Dışişleri Bakanıyla mart ayında yaptıkları görüşmede Halkbank davasının gündeme geldiğini belirtti ve "Görüşmede, bize göre siyasi motifi bir dava olan Halkbank davasını da gündeme getirdik." dedi. Ondan sonra da herhangi bir açıklama yapılmış değil. Davada bugün gelinen noktayı ve önümüzdeki süreçte banka olarak atmayı düşündüğünüz adımları paylaşmanızı rica ediyorum. Devam eden yargı sürecinde davanın ne zaman sonuçlanacağı konusunda avukatlarınızla ilgili yaptığınız istişarelerde durum nedir? Bu davayla ilgili, başta avukatlar olmak üzere yapılan harcamalar, banka kasasından çıkan rakam nedir? ABD'de bir süre tutuklu kalmıştı, sonra serbest bırakıldı; bu İranlı iş insanı Rıza Sarraf'ın bankanızda hesabı var mıydı; bu paralar kendisine iade edildi mi, bloke mi edildi? Bunu öğrenmek istiyorum.

Tabii, ben yine bu reklam, tanıtım işine gelmek istiyorum, önemsiyorum çünkü. Belki sizi üzüyor ama ben bu konuda, bir gazeteci olarak bu reklam konularında özellikle kamu bankalarının eşit ve adil davranmasını istiyorum. Alt komisyonda reklam harcamanıza yönelik soruları sormuştum, ancak siz "Reklam harcamaları da ticari sır." demiştiniz. Bir gazeteci saikiyle soruyorum: Yani Halk Bankasından milyonlarca lira değişik televizyonlara, gazetelere gidiyor. Ben o nedenle alt komisyon toplantısında ilan ve reklam verdiğiniz ilk 10 televizyon ile ilk 10 gazeteyi sormuştum, açıklamanızı istemiştim, buna da "Ticari sır." demiştiniz. Ben şimdi yine aynen soruyorum ve ayrıntılı ve tatmin

edici bir cevap vermenizi bekliyorum: Bankanızın kasasından 2021 yılı ve 2022 yılının ilk beş ayında reklam için ne kadar para harcadınız? 2020 ve 2021 yılında hangi gazetelere ilan verdiniz? İlan verilen gazetelerin isimleri, verilen ilanların sütun, santim ölçüleri nelerdir? 2020 ve 2021 yılı için ilk 10 gazeteyi sıralamanızı istiyorum ve yine aynı şekliyle ilk 10 televizyonu sıralamanızı istiyorum. 2022 yılı başından bugüne aylık bazda en çok ilan ve reklam verdiğiniz gazete ve televizyonlar hangileridir, öğrenmek istiyorum. Özellikle 2022 reklam planlamasında Halk TV, KRT TV, Tele1, TV5, Flash Haber, FOX TV gibi kanallar ile Cumhuriyet, Evrensel, Sözcü, Yeniçağ, Karar, BirGün gibi gazeteler var mı yani bu gazeteler için bir bütçe ayırdınız mı, onu öğrenmek istiyorum.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eski danışmanı Profesör Doktor İzzet Özgenç Halkbank ve Vakıfbank hisselerinin kaybolduğunu iddia etti. Özgenç "Sayın Cumhurbaşkanım, Halkbankın yüzde 12,41; Vakıfbankın ise yüzde 28,81 oranındaki hisselerinin akıbeti hakkında kamunun bilgilendirilmesini sağlayın." diye seslendi ve şöyle dedi: "Sayın Cumhurbaşkanım, malumlarınız olduğu üzere, Halkbankın hazineye ait yüzde 87,70 oranındaki hisseleri Bakanlar Kurulunun 24 Ocak 2017 tarihli ve 2017/9756 sayılı Kararı'yla fona devredilmişken 2021 sonu itibarıyla yüzde 75,29'a inmiştir." Profesör Doktor İzzet Özgenç Cumhurbaşkanına sormuş ama cevap alamamış, o nedenle ben burada sormak istiyorum: İzzet Özgenç'in, Cumhurbaşkanının eski danışmanının bu iddiaları doğru mu? Halkbankın yüzde 12,41 hissesi kayboldu mu? Bu yüzde 12,41'lik hissenin bugünkü değeri rakamsal olarak nedir? Konu hisselerle ilgili olunca borsada işlem gören hisselerimize de baktım, Halkbankın hissesi 2013 yılında 12 dolar iken aradan geçen dokuz yılda 30 centlere yani 6 lira civarına kadar gerilemiş, çok ciddi düşüş ve kayıplar var. Bir taraftan "Büyüdük." deniliyor ama diğer taraftan sermaye piyasasında bir güven azalımı söz konusu ve küçülme söz konusu, bunu neye bağlıyorsunuz? Halkbank hisselerine yönelik ABD davası paralelinde özel bir operasyon mu var, onu merak ediyorum.

Konuşmamı bir teşekkürle bitirmek isterim, o da şu: Ben bütün kamu kurum ve kuruluşlarının aşağı yukarı hepsine sormaya çalışıyorum "Kurumunuzda çalışan engelli çalışan sayısı kaç? Kanuni hükümlere uyuyor musunuz?" diye. Burada Halk Bankasına teşekkür ediyorum. Verdiğiniz yanıtta demişsiniz ki: "2021 yılı sonu itibarıyla bankamızda 523 engelli çalışması gerekirken 546 engelli personel bulunmaktadır. Sayı azalırsa bunu derhâl tamamlayacağız." Ayrıca bu da çok önemli ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına inşallah örnek teşkil edersiniz ve olumlu açıdan bir örneği diğer kuruluşlar da alır, diyorsunuz ki: "Özel rehabilitasyon eğitimi almalarına katkı sağlamak amacıyla her çocuk başına aylık olarak brüt 2.500 lira özel durum ödemesi yapıyoruz. Bu kapsamda 132 personelimize engelli çocukları için ödeme gerçekleştiriyoruz. Ayrıca engelli öğrencilerimizin gelişmesinin desteklenmesi için, işitme engelli 4 öğrencimiz sekiz aylık staj süresince bankada staj yapmaktadır." Engelli arkadaşlarımıza sağladığınız pozitif ayrımcılık için bankanıza teşekkür ediyorum. Yalnız, bankanızın diğer kuruluşlarını da inceledim, o konuda da –onları kendilerine söyleyeceğim- 2 kuruluşunuz "Bizim engelli çalıştırma gibi bir yasal sorumluluğumuz yok." diye yanıt vermişler, diğerlerinde ise engelli sayısı eksik olarak gözüktüyor ne yazık ki. Yani Halk Bankasının yan şirketleri, yan kuruluşları bankanın ana politikasına uymuyor, bu konuya sizin dikkatinizi çekiyorum. O konudaki eksiklikler de tamamlanırsa Halk Bankasını engelli çalışanlar açısından örnek bir kurum ve kuruluş olarak ilan etmeye hazırız.

Bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Arkadaşlarımın da söylediği gibi, Halk Bankası bizim bankamız, kamunun bankası; biz onun çok başarılı olmasını isteriz. Halk nezdinde halka katkı koyması, KOBİ'lere katkı koyması, esnafa katkı koyması ve onların önünü açan, geleceğe yönelik kredilerle destekleyen, kârdan ziyade destek bankası olarak öne çıkması bizim için asıl olan, elzem olandır. O açıdan özellikle şeyleri sordum size ve onlarda çok açık ve net yanıt beklediğimi ifade etmek istiyorum. Takibe düşüp de malına el konulan ve kredi batağı nedeniyle evleri, arsaları,

zirai araçları haczedilen kimler var ise sayısal olarak, dokümantasyon olarak bunları istiyorum. Bunun, Türkiye’de Halk Bankasının şeffaf ve açık bir banka ve sorulan sorulara cevap veren bir banka olması noktasında çok büyük önemi var. Bu soruları sormakta ısrarımızın nedeni, Türkiye’deki genel durum ve bankanın genel durumuyla ilgilidir. Yoksa KİT Komisyonu üyesi olmanın bize verdiği sorumluluk gereği sorularımızı soruyoruz, kişisel olarak değil; bankanın denetlenmesi açısından da bu sorulara verilen yanıtların önem arz ettiğini tekrarlıyorum.

Başarılar diliyorum; Yönetim Kuruluna, Genel Müdüre ve burada bulunan arkadaşlara teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Şimdi söz sırası Sayın Dağlı’da.

Buyurun.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Halkbankın Değerli Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu üyeleri, değerli Genel Müdür Yardımcıları ve çalışanları, kamu kurumlarımızın ve Sayıştayın değerli temsilcileri ve değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Halkbank Türkiye reel sektörü açısından çok önem arz eden bir bankamız. Amerika Birleşik Devletleri tarafından uygulanan büyük bir itibar suikastına rağmen 2021 yılında aktif büyüklüğünü yüzde 32,5 seviyelerine, 2022 yılında ise yüzde 39,3’lük artışla 965,3 milyar TL seviyelerine getirmiş, gayrinakdi ve nakdi kredilerini yüzde 83 artırmış 2021 yılında, yine, toplam mevduatını yüzde 36,8 artırmış, KOBİ’deki -özellikle çok önem arz eden bir nokta- pazar payı, Türkiye’deki toplam bankacılıktaki pazar payı yüzde 20 seviyelerinde olmuş. Gerçekten, yaklaşık 21 bin çalışanı ve 1.135 şubesiyle reel sektöre son derece katkı sağlamış ki bir taraftan da -az önce Atıla Bey’in de dediği gibi- uğradığı saldırı sonrasındaki hem piyasa anlamında hem finans sektörü anlamındaki itibar kaybına rağmen tekrar kendini toparlayarak ciddi bir ivme katetmiştir. Kendi kredi hacminin yüzde 50’sini de Türkiye’de KOBİ’lerimize vermiştir. Bu anlamda da küçük esnaf ve sanatkârlar açısından önemli bir bankamız. Buradaki yasal takip oranı da binde 1 ki bu da yok denecek kadar az. Biliyorsunuz, KOBİ kredileri çok küçük çaplı krediler olduğu için çok geniş bir hinterlanda veriliyor, dolayısıyla, binde 1’lik bir oran da gerçekten takdir edilmesi gereken bir oran. Bankanın toplam kredileri içerisinde takibe düşen yani takipteki kredilerinin toplam kredilere oranı yüzde 2,71. Bu, bankacılık sektöründe şu an 3,5 seviyelerinde; 3,20-3,30 seviyelerinde gidip geliyor. Bu da gerçekten bankacılık sektörü açısından çok büyük önem arz ediyor, bundan dolayı da ben banka yönetimini tebrik ediyorum. Sermaye yeterlilik rasyosu ortalama 12 makul kabul edilir ülkemizde, Halkbankın yeterlilik rasyosu 15,50 seviyelerinde. Bu anlamda, bankanın gerçekten mali yapısının da güçlü olduğu, her şeye rağmen güçlü olduğu açıkça ortadadır.

Ben ayrıca Sayın Genel Müdüre, Yönetim Kuruluna çözüm odaklı bakış açılarından dolayı teşekkür ediyorum; gerçekten bankacılık zor bir meslek. Yani parayı yönetmek kadar zor bir şey yoktur, para en tehlikeli varlıktır yeryüzünde çünkü güvenirsin, krediyi verirsin, üç gün sonra bakarsın, yok olmuş gitmiş. Kredi ipoteğe falan verilmez; kredi itibara verilir, imzaya verilir. Ama işte “İpotek verdim, şu kadar ipoteğim var ama kredi alamıyorum.” gibi gerçekten bütün milletvekillerimizin çok sık rastladığı bir konu var. Banka yöneticilerinin 5411 sayılı Yasa gereği -Atıla ağabey bugün çok kullandı bunu- çok ciddi sorumlulukları var ve çok ciddi denetleniyorlar yani öyle “Hadi ben verdim, hadi ben vermiyorum.” gibi bir yönetim şekli mümkün değil, olamaz. Yani banka -kendi iç denetimi, Teftiş Kurulu, BDDK, Sayıştay, Devlet Denetleme Kurulu, bağımsız denetim kurumu- birçok

denetim kurulunun gündeminden geçiyor ve en sonunda, KİT Komisyonunda da yine nihai olarak bizler bu konuları değerlendiriyoruz. Ciddi sorumlulukları var, ailesiyle beraber uzun soluklu bir sorumluluğu var. Dolayısıyla bu kadar sıkı bir denetimin içerisinde hem bu süreci yönetebilmek hem sorunlu kredileri en az seviyede tutabilmek, kredi hacmini çok yüksek seviyeye çıkarabilmek ve de yüzmekte olan şirketleri yaşatıyor olabilmek... Ki yaklaşık 10 bin kişinin ekmek yediği birkaç firmayı birkaç bankaya önderlik yaparak sizler yaşattınız. Bundan dolayı hem size hem sahadaki, şubelerdeki arkadaşlarımıza, bölgelerdeki arkadaşlarımıza çözüm odaklı yaklaşımınızdan dolayı teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Dağlı, teşekkür ediyorum.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Şimdi sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce ben bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum. Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Sayın Genel Müdürüm, şimdi sayın milletvekillerimizin sorularını yanıtlamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Yazılı mı cevap verelim Sayın Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sözlü olarak da bilgi verin sorulan sorularla ilgili, arzu ederseniz.

Buyurun.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Teşekkür ederim.

Buraya aldığım notlar üzerinden geçerek cevaplamaya çalışacağım Sayın Başkanım.

Şimdi, “Bu vadelerin de sınırlandırılması Halkbankı nasıl etkiler?” şeklinde bir yorum yapılmıştı yani tüketici kredilerinde ve kredi kartlarında özellikle. Tabii, bunlar eski, kullanılmış olan kredilere yönelik değil, bunlar yeni kullanılacak olan kredilere yönelik bir vade sınırlaması olacak. Dolayısıyla bu ödeme planları da oluşturulurken müşterilerimizin hâlihazırdaki gelir kaynakları dikkate alınarak bir... Yani bu 100 bin üzeri kredilerde özellikle bir sınırlama geldi, orada on iki aya kadar bir indirim söz konusu oldu; 50 ile 100 arasında yirmi dört; 50 bin liraya kadarda zaten bir değişiklik olmadı, orada otuz altı olarak yer alıyor. Zaten önemli bir kısmı da hani yüzde 80'lere yakın kısmı da 50 bin liraya kadar olan tüketici kredilerinde. O açıdan, 50 binin üzerindeki kredilerde vade sınırlamasının, bu kredileri talep eden müşterilerin gelir durumlarını da dikkate aldığımızda bir sorun yaratacağı düşüncesinde değiliz. Buradaki amaç, piyasadaki bu yönüyle geçebilecek ve kontrolü zor olan para sınırlandırmasına gitmektir; bu, bir problem olmaz ama müşteri aleyhinde yaşanan birtakım durumlar da elbette zaman içinde, süreç içerisinde düzeltilebilir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Müşteri aleyhindeki durumlar nasıl?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Sertel, mikrofonunuz kapalı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bir şeyi anlayamadım da onun için...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Karşılıklı soru-cevap şeklinde...

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Hayır, mesela şunu demek istiyorum ben: Eğer müşterinin talep ettiği...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Genel Müdürüm, tekrarlayın bir kez daha.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Müşterinin talep ettiği tutar ile kendi serbest geliri arasında bir ödeme problemi olacaksa biz burada o kredi tutarını daha aşağı indirmek suretiyle -müşterinin ödeyebileceği gelir seviyesine çekmek anlamında diyorum- yani ödeme mağduriyeti oluşmasın anlamında bir ifade kullandım.

Risk yönetimiyle ilgili Sayın Mevlüt Karakaya Başkanımızın ifade ettiği konular var. Bunlarla da ilgili gerekli teknikler kullanıyor, özellikle “hedging” ve diğer türlü tekniklerle de finansal gelişmelerin bilanço üzerindeki etkisi kontrol ediliyor. Bu konuda zaten bankalarda direkt yönetim kuruluna bağlı risk yönetimi daire başkanlıkları mevcuttur ve Yönetim Kurulumuza da bu göstergelerle ilgili düzenli sunumlar yapılmaktadır.

Yakın izlemedeki kredi oranlarımız sektörümüzün altındadır. Tabii, burada detaylı olarak firma bazında bir oran vermemiz mümkün değil ama cevap açıklamalarında zaten biz bunu yaparken yani bu rasyolara ulaşırken aynı zamanda organizasyonel, mevzuatsal ve süreçsel anlamda da gerekli çalışmaların yapıldığını ve bu rakamların onun bir sonucu olduğunu ifade etmek açısından bunu kullanıyoruz. Ama arzu edilmesi dâhilinde bu verilen bilgilere birkaç bilgi daha eklenerek daha detaylı, daha rahat anlaşılması yönünde ifadeler kullanabiliriz.

Evet, bu Yönetim Kurulu üyelerimize verilen haklarla ilgili cevapları yazılı olarak iletacağız ve yine, haczedilen konut sayısı, tarla sayısı ve diğer bilgileri de size yazılı olarak ifade edeceğiz.

Genellikle iki türlü yaparız; icradan alırız, icraya alıcı olarak gireriz, mülkiyet bankamıza geçer, bankamıza geçtikten sonra yeniden bir değerlendirme yapılır ve bunu bankanın yeni mülkü olarak tekrar ilanla, ihale yönetimiyle -ki internet üzerinden açık olarak yapıyoruz- ilana çıkarız. Bir hafta, on gün gibi ilanda kalır, ondan sonra gelen talepler arasında yeniden bir tur yapmak suretiyle bankamıza en uygun fiyatı veren alıcılara bunlar teslim edilir. Ha, bu zaman zarfında müşteri tekrar kaybetmiş olduğu yani bize geçmiş olan gayrimenkulünü almak gibi bir duruma gelmişse bu satışı durdurmak suretiyle müşteriyle yeniden bir ödeme planına dayalı anlaşma -tabii, koşulları sağlıyorsa- sağlıyoruz. Ha, burada belki banka daha fazla para kazanacak ama biz onu ikinci plana bırakıyoruz, müşterinin hayatını idame ettirmesi noktasında hassasız, özellikle bu gayrimenkuller müşterilerimizin kendi işyeriye veya kendi oturdukları ev ise bu konuda çok daha hassas bir duruş sergileyerek yapılandırmayı tekrar gündeme alıyoruz.

ORHAN SÜMER (Adana) - Önemli, teşekkür ederiz.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Geneli üzerinde...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Diğer konuları yazılı da verebilirsiniz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Reklam ve gazete reklamları, televizyonlarla ilgili...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Sertel, sordunuz onları daha önce, konuşmalarınızda belirttiniz. Sayın Genel Müdürümüz detaylı olarak yazılı verecektir.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN - Onları yazılı verelim...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Vermiyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Sertel, “Vermiyorsunuz.” diye niye öyle söylüyorsunuz? Niye vermesinler? Verirler.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Veriyorsa “Veriyorum.” diyecek.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – E, tamam, verecekler.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Sayın Vekilim, şöyle, biliyorsunuz kanunda...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Siz sosyal demokrat mudi istemiyorsunuz; ben anladım.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Var, yarısı öyle.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben çekip gideceğim.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Sertel, ticari banka...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm yazılı olarak verebilir.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Yazılı olarak verelim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi Türkiye Halk Bankası AŞ'nin 2019 ve 2020 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAŞ TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketinin 12/6/2020 tarihinde yapılan Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 1.720.309.431,44 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

2020 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketinin 26/3/2021 tarihinde yapılan Genel Kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 3.229.900.300,98 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Türkiye Halk Bankası AŞ'nin 2019 ve 2020 yılları üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum, şahsınızı ve ekibinizi tebrik ediyorum. Piyasanın önemli bir aktörü, önemli bir oyuncusu olarak ekonomiye katkınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; ben de Meclisimizin KİT Komisyonunun değerli üyelerine şükranlarımı, saygılarımı sunuyorum. Verilen mesajlar doğrultusunda seksen dört yıllık Türkiye Cumhuriyeti devletinin önemli bir kuruluşunun bundan sonraki faaliyetlerini de ülke ekonomisine ve sosyal refahına sağlayacağı katkıları en üst düzeyde tutacağımıza söz veriyoruz.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

2.-Halk Sigorta AŞ'nin 2019 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Halk Sigorta AŞ'nin 2019 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunumu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.
Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

HALK SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Türkiye ekonomisinin tasarruflarının artırılması ve bankacılık dışı finansal sektörün geliştirilmesi amacıyla sigortacılık ve bireysel emeklilik sektörünün planlanan reformlarının bir parçası olarak Ziraat Sigorta, Halk Sigorta ve Güneş Sigortanın “Türkiye Sigorta Anonim Şirketi” adı altında birleşme süreci gerçekleştirilmiştir. Bu birleşmeyle birlikte, Türkiye’de sigortacılık hizmetlerinin daha geniş kitlelere ulaşması ve istikrarlı büyümenin devamlılığı konusunda önemli bir misyon üstlenen Türkiye Sigorta, faaliyetlerine Eylül 2020 itibarıyla başlamıştır.

Halk Sigorta, birleşme öncesi açıklanan son verilerini yayınladığı 2020 yılı Temmuz ayı sonu itibarıyla prim üretimini 1 milyar 79 milyon TL’ye yükseltmiştir. Halk Sigorta yüzde 2,81’lik pazar payıyla birleşme öncesinde sektörde 12’nci sırada yer almaktaydı. Halk Sigortanın finansalları incelendiğinde, 2020 yılı ikinci çeyreği itibarıyla 3,3 milyar TL aktif büyüklük, 2,7 milyar TL nakit ve benzeri varlık, 805 milyon TL öz kaynak, 198 milyon TL net dönem kârına ulaştığı görülmektedir. Halk Sigortaya ilişkin bilgiler sonrasında, birleşme neticesinde Türkiye Sigortanın sektördeki mevcut durumu hakkında da sizlere kısa bilgilendirme sunmak istiyorum.

Türkiye Sigorta, bir önceki yıla göre prim üretimini yüzde 24 artırarak 2020 yılını 8,9 milyar TL prim üretimi ve yüzde 13’lük pazar payıyla sektör lideri olarak tamamlamıştır. Ayrıca, prim üretimine paralel olarak 2020 yılında elde ettiği 1,2 milyar TL dönem net kârıyla bu alanda sektör lideri konumunda yer almıştır. 2021 yılı verilerine bakıldığında ise Türkiye Sigortanın prim üretiminde sektör liderliğini sürdürdüğü görülmektedir. 2021 yılında prim üretimi geçen yıla göre yüzde 32 oranında artış göstererek yüzde 13,4’lük pazar payıyla 11,7 milyar TL’ye ulaşmıştır. Yine, dönem net kârıyla sektördeki liderliğini sürdürmektedir. 2021 yılı verilene bakıldığında ise Türkiye Sigortanın prim üretiminde sektör liderliği devam ederken 2021 yılı prim üretimi 11,7 TL’ye ulaşmıştır ve net dönem kârı da 1,58 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında, Türkiye Sigorta, sektör liderliğinin yanı sıra çeşitli branşlardaki liderlik ve yüksek pazar paylarıyla sektörde faaliyetine devam etmektedir.

Türkiye Sigorta, ismine Türkiye’nin yüklediği büyük sorumlulukla sigorta ve emeklilik sektörünün hak ettiği konuma ulaşmasına katkı sağlamak, sektörel bir güç olarak varlığını pekiştirmek için 2.887 personeliyle faaliyetine devam etmektedir. Ayrıca, şunu da ifade etmek isterim ki 60 engelli personel sayımızla yasal yükümlülüğümüzün üzerinde istihdam sağlamaya devam ediyoruz. Türkiye Sigorta, güçlü finansal yapısı, geniş dağıtım ağı, yüksek düzeyli üretim ve kârlılığıyla sektördeki saygın konumunu önümüzdeki dönemde de sürdürecektir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim, bilgilerinize arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 yılı Alt Komisyon raporunda bulgu ve öneri bulunmamaktadır. Bu nedenle, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz Sayın Tuncer, buyurun.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, Kıymetli Genel Müdür, Yönetim Kurulu üyesi olarak çalışan arkadaşlar; hoş geldiniz.

Ben Atıla ağabeyin biraz önce sorduğu soru kapsamında yinelemek istiyorum. 1 Mart 2022 tarihli alt komisyon toplantısında sorulmuş ve kurumunuz şu şekilde cevap vermiş engelli çalışanlarla ilgili: Engelli çalışması gereken kişi sayısının 35 kişi olduğunu ama 1 Mart itibarıyla 26 engelli çalışanınızın bulunduğunu yani mevzuata göre 9 eksik engelli; 2022 yılının ilk yarısı içinde bunu tamamlamayı hedeflediğinizi belirtmişsiniz. 2022'nin ilk yarısı hemen hemen tamamlanmış durumda; bu engelli sayısı tamamlandı mı, ne durumdadır, sayı kaçta ulaşmıştır? Bununla ilgili bir cevap verirseniz teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Tuncer.

Evet, başka da söz almak isteyen yok.

Böylece genel üzerinde görüşmeleri tamamladık.

Sayın Genel Müdürüm, sayın vekilimizin sormuş olduğu soruyu yanıtlamak için sözü size veriyorum, buyurun.

HALK SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ - Sayın Vekilim, 60 engelli çalışanımız bulunmakta, yasal mevzuatın 2 katına çıkmış bulunuyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi Halk Sigorta AŞ'nin 2019 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeyi sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Halk Sigorta Anonim Şirketinin 9 Temmuz 2020 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 301.375.708 Türk lirası dönem karıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Halk Sigorta AŞ'ni 2019 yılı Üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ediyor, çalışmalarınıza kolaylıklar ve başarılar diliyorum.

HALK SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ - Çok teşekkür ederim.

3.- Halk Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2019 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Halk Hayat ve Emeklilik AŞ'yle devam ediyoruz.

Buyurun, arkadaşlar yerlerine geçsinler.

Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza, Halk Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2019 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam ediyoruz; zaten herkes burada.

Sunum için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

HALK HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ - Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Türkiye ekonomisinin tasarrufların artırılması ve bankacılık dışı finansal sektörün bir parçası olarak Ziraat Hayat ve Emeklilik, Halk Hayat ve Emeklilik ve Vakıf Emeklilik ve Hayatın “Türkiye Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketi” adı altında birleşme süreci gerçekleşmiştir. Bu birleşmeyle birlikte Türkiye’de sigorta ve emeklilik hizmetlerinin daha geniş kitlelere ulaşması ve istikrarlı büyümenin devamlılığı konusunda önemli bir misyon üstlenen Türkiye Hayat ve Emeklilik faaliyetlerine 2020 itibarıyla başlamıştır. Halk Hayat ve Emeklilik, birleşme

öncesinde açıklanan son verilerin yayınlandığı 2020 yılı Temmuz ayı sonu itibarıyla hayat branşında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 92,48 oranında artışla prim üretimini 673 milyon TL'ye yükseltmiştir. Halk Hayat ve Emeklilik yüzde 7,5'luk pazar payıyla birleşme öncesinde sektörde 8'inci sırada yer almıştır. Bireysel emeklilik alanında ise ağustos ayı itibarıyla 7,19 milyar TL fon büyüklüğüyle 7'nci sırada yer almıştır. 2017 yılında uygulamaya giren otomatik katılım sisteminde ise 2020 yılı Ağustos sonu itibarıyla Halk Hayat ve Emeklilik 1,76 milyar TL fon büyüklüğü ve yüzde 16,9'luk pazar payıyla sektörde 2'nciliği elde etmiştir.

Halk Hayat ve Emekliliğin finansallarını incelediğimizde, 2020 yılı ikinci çeyrek itibarıyla 10,6 milyar TL aktif büyüklük, 1,4 milyar TL nakit ve benzeri varlık, 803 milyon TL öz kaynak, 205 milyon TL net dönem kârına ulaştığı görülmektedir.

Halk Hayat ve Emekliliğe ilişkin bilgiler sonrasında, birleşme neticesinde Türkiye Hayat ve Emekliliğin sektördeki mevcut durumu hakkında da sizlere kısa bilgilendirmede bulunmak istiyorum.

Türkiye Hayat ve Emekliliğin 2020 yılı hayat sigortaları prim üretimi bir önceki yıla göre yüzde 11,9 artış göstererek 4 milyar TL'ye ulaşmış olup bu sonuçla Türkiye Hayat Emeklilik yüzde 27,7 pazar payı elde ederek sektör lideri olarak konumlanmıştır. Şirketimiz 2020 yılını, gönüllü bireysel emeklilik ve otomatik katılım sistemleri toplamında 4,2 milyon katılımcı ve çalışan sayısı ile 36,5 milyar TL toplam fon büyüklüğüne ulaşarak sektör lideri konumuyla tamamlamıştır. Ayrıca Türkiye Hayat ve Emeklilik 2020 yılında elde ettiği 1,4 milyar TL dönem net kârıyla bu alanda da sektör lideri konumunda yer almıştır. 2021 yılı verilerine baktığımızda ise 3,9 milyar TL'lik prim üretimi ve hayat branşındaki liderliğimizin devam ettiği görülmektedir. Gönüllü bireysel emeklilik ve otomatik katılım sistemleri toplamında ise 52,7 milyar TL toplam fon büyüklüğüyle liderliğimiz sürmektedir. Ayrıca Türkiye Hayat ve Emekliliğin 2021 yılı elde ettiği dönem net kârı 1,7 milyar TL olarak gerçekleşmiş ve bu alandaki liderlik devam etmiştir.

Türkiye Hayat ve Emeklilik, ismindeki Türkiye'nin yüklediği sorumlulukla sigorta ve emeklilik sektörünün hak ettiği konuma ulaşmasına katkı sağlamak, sektörel bir güç olarak varlığını pekiştirmek için 2.887 personeliyle faaliyetine devam etmektedir. 60 engelli personel sayımızla yasal yükümlülüğümüzün üzerinde istihdam sağlamaya devam ediyoruz. Türkiye Hayat ve Emeklilik, güçlü finansal yapısı, geniş dağıtım ağı, yüksek düzeyli üretim ve karlılığıyla sektördeki saygın konumunu önümüzdeki dönemde de sürdürecektir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

Bilgilerinize arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır. Bu nedenle genel üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz...

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Başkanım, ben geneli üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, buyurun Sayın Tuncer.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Genel Müdürüm, 60 sayısı, biraz önceki Halk Sigortayla birlikte 2'sinin toplamı herhâlde buranın da. Ayrı ayrı mı?

HALK HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Toplam Sayın Vekilim.

Sayın Vekilim, Türkiye Sigorta ve Türkiye Hayat Emeklilik ortak yönetimle yönetilen 2.887 toplam personeli olan bir şirket. Bu personel sayısı ve büyüklüğe göre yasal mevzuatta çalıştırılması gerek rakam 32 olarak görünüyor, biz 60 engelli personelimizle çalışıyoruz.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Bir öncekiyle şimdi topladım 63 çıkıyor da o yüzden en azından bir düzeltme yapalım dedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Şimdi Halk Hayat ve Emeklilik AŞ’nin 2019 yılı hesap döneminde ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketinin 16 Nisan 2020 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 460 milyon 853 bin 662 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Halk Hayat ve Emeklilik AŞ’nin 2020 yılına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır. Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için söz sizde, buyurun.

HALK HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ ATILLA BENLİ – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; sektörün lider şirketi Türkiye Hayat Emeklilik olarak ekonomimizin istikrarlı büyümesine katkı sunmak ve tasarruf bazının artırılmasını temin etmek üzere inanç, kararlılık ve disiplinle çalışmaya devam edeceğiz.

Bizi dinlediğiniz için teşekkür ediyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Biz de teşekkür ederiz. Çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyorum.

Evet, bir sonraki kuruma geçiyoruz.

4.- Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ’yle toplantımıza devam ediyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, sunum için söz sizde, buyurun.

HALK GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ERDAL BEKİN – Teşekkürler Başkanım.

Sayın Başkan ve değerli komisyon üyeleri; Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ 18/10/2010 tarihinde Türkiye Halk Bankası AŞ'nin bağlı ortaklığı statüsünde kurulmuştur. Şirketimizin ana faaliyet konusu, Sermaye Piyasası Kurulunun gayrimenkul yatırım ortaklıklarına ilişkin düzenlemelerinde belirtildiği üzere gayrimenkullere, gayrimenkul projelerine, gayrimenkule dayalı sermaye piyasası araçlarına ve gayrimenkule dayalı haklara yatırım yapmaktır. 2013 yılında halka arzını gerçekleştiren şirketimiz 22 Şubat 2013 tarihi itibarıyla ve yüzde 28'lik halka açıklık oranıyla BIST'te işlem görmeye başlamıştır. Kuruluşundan bu yana istikrarlı büyümesini sürdüren şirketimizin aktif büyüklüğü 2019, 2020 ve 2021 yıl sonlarında sırasıyla 3 milyar TL, 3,5 milyar TL ve 4,6 milyar TL'ye ulaşmıştır. Şirketimizin 2019, 2020 ve 2021 yıllarında sırasıyla net dönem kârı 321,4 milyon TL, 352,4 milyon TL ve 378,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Şirketimizin istikrarlı büyümesi 2022 yılı birinci çeyrekte de devam etmiş olup aktif büyüklüğü 5,4 milyar TL'ye ulaşmış ve net dönem kârı da 49,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Projesi'nin en büyük paydaşlarından biri olan şirketimizin portföyünde düzenli kira geliri elde edilen nitelikli ofis ve otel binalarına ek olarak inşai faaliyetleri tamamlanmış, 4 konut projesiyle satış ve inşai faaliyetleri devam eden İzmir Alsancak'ta konut ve ticari karma projesi ve Kocaeli'de tasarım çalışmaları devam eden sanayi sitesi projesi bulunmaktadır. Şirketimizin 2022 yılında proje geliştirme çalışmaları hız kesmeden devam etmekte olup 14 Ocak 2022 tarihinde Sakarya ilinde konut ve ticari üniteleri kapsayan karma projeler geliştirmek üzere hasılat paylaşımı sözleşmesi imzalanmıştır. Projenin planlanma çalışmaları devam etmektedir. Şirketimiz önümüzdeki yıllarda da sürdürülebilir, çevreye duyarlı, bulunduğu bölgeye ve ülke ekonomisine değer katacak projeler geliştirmeye devam edecektir. Bu kapsamda, Antalya ili Muratpaşa ilçesi ve İstanbul'un Şişli ilçesinde üzerinde proje geliştirmek üzere gayrimenkul alımları gerçekleştirilmiştir. Gayrimenkule dayalı finansal ürünlerin gelişmesi yönünde öncü çalışmalarını sürdüren şirketimiz, 100 milyon TL nominal değerli kira sertifikası ihracıyla Türkiye'de gayrimenkul yatırım ortaklığı sektöründe ilk kira sertifikası ihracını gerçekleştirmiştir. Şirketimiz hayata geçirdiği ve paydaşı olduğu her işle sektöre ve ülkemize katkısını arttırarak sürdürmeye ve "doğru lokasyonda, doğru proje" stratejisiyle yeni yatırım fırsatlarını değerlendirmeye devam edecektir.

Bilgilerinize arz ederim, saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır.

2020 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda ise 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2020 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAŞ TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

HALK GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ERDAL BEKİN – Raporda yer alan diğer ve bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesine dikkat edilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Sayın Tuncer, buyurun.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Genel Müdür, hoş geldiniz, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Alt komisyon toplantısında engellilerle ilgili “Ne kadar engelli çalıştırıyorsunuz?” diye sormuştuk. Siz de “4857 sayılı İş Kanunu’nun 30’uncu maddesi uyarınca 50’den az personelimiz olduğu için engelli çalıştırma yükümlülüğümüz yok.” diye cevap vermiştiniz. Hâlen 50’den az mıdır çalışan sayınız veyahut 50’den az olsa dahi bir kamu kurumu olarak diğer özel firmalara, diğer kamu kurumlarına iyi bir örnek teşkil etmek açısından engellilerle ilgili pozitif ayrımcılık yapmaya ilişkin bir çalışmanız var mıdır? Varsa bununla ilgili bilgi alırsak memnun oluruz.

Teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Söz almak isteyen başka üyemiz yok.

Buyurun Sayın Genel Müdürlüm, yanıt için söz sizde.

HALK GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ERDAL BEKİN – Teşekkür ederim Başkanım.

Şu anda çalışan sayımız 50’nin altındadır Sayın Vekilim. Bu sorduğunuz soruyla ilgili Komisyona yazılı olarak dönüş yapalım, cevap veremiyorum.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Şimdi, bazen kanunlar... Doğru, 50’nin altındaysa çalıştırma zorunluluğu yoktur ama Sayın Tuncer’in söylediği, devlet kurum ve kuruluşları bu istihdam konusunda önderlik etmeli. Bu, şart değil yani kanuni zorunluluğunuz olmamakla beraber çalıştırmanıza da bir engel yoktur.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Yaşar.

Şimdi, Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ’nin 2019 ve 2020 yılları hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 24 Haziran 2020 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 321.408.214 Türk lirası dönem net kârıyla kapanmış bulunan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

2020 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinin 31 Mart 2021 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 352.452.465 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Halk Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı AŞ'nin 2019 ve 2020 yılları Üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcıları teşekkür ederim.

Teşekkür konuşması için söz sizde Sayın Genel Müdürüm.

Buyurun.

HALK GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI AŞ GENEL MÜDÜRÜ ERDAL BEKİN – Teşekkür ederim Başkanım.

Bankamızdan aldığımız güç ve destekle istikrarlı büyümemizi sürdürmeye devam edeceğiz.

Bilgilerinize arz ediyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Biz de teşekkür ediyoruz.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum.

5.-Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtımalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, sunumu yapmanız için sözü size veriyorum.

Buyurun.

HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT SEZGİN – Sayın Başkan, değerli üyeler ve sayın hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1998'de faaliyetlerine başlayan Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ, esas sözleşmesi itibarıyla Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde geniş yetkili aracı kurum olarak yatırım, hizmet ve faaliyetleri ile yan hizmetleri gerçekleştirmek üzere yapılanmış, yüzde 100'ü Türkiye Halk Bankası AŞ'nin sahibi olduğu bir bağlı ortaklık statüsündedir.

Şirketimizde, Mart 2022 sonu itibarıyla 108'i Genel Müdürlük birimlerinde, 52'si ise İstanbul ve Anadolu'daki 9 şubemizde olmak üzere toplam 160 çalışmamız bulunmaktadır.

2021 yıl sonu itibarıyla şirketimizin öz kaynakları bir önceki yıla göre yüzde 18 artarak 429 milyon TL büyüklüğe ulaşmıştır. Bu dönemde Türkiye Sermaye Piyasası Birliği verilerine göre sektörün ortalama öz kaynak kârlılığı yüzde 40 iken şirketimizin ortalama öz kaynak kârlılığı yüzde 57 olarak gerçekleşmiştir.

2020 yıl sonunda 187 milyon TL olan şirketimiz net kârı, 2021 yıl sonunda yüzde 8 oranında artarak 202 milyon TL olmuştur.

Şirketimiz, net kâr sıralamasında 61 yatırım kuruluşu arasında 10'uncu sırada yer almaktadır.

2022 ilk çeyrek sonu net dönem kârımız ise 61,3 milyon TL olmuştur.

Önümüzdeki dönemde yükselen performans grafiğimizi sürdürülebilir kılmayı, rekabetçi ürünlerimizle pazardaki etkinliğimizi arttırmayı ve katma değer üreten nitelikli projelerde yer almayı hedefliyoruz. Ülkemizin, ana sermayedarımızın ve şirketimizin güçlü sermaye piyasaları hedeflerine olan inançla çalışmalarımıza devam edeceğimiz hususunu arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır, 2020 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda ise 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi, 2020 yılının 1 no.lu Genel Öneri'sini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, yanıt için buyurun.

HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT SEZGİN – Diğer bulgu ve önerileri yerine getirmek üzere çalışıyoruz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Buyurun Sayın Tuncer.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Hoş geldiniz, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Ben yine engellilerle ilgili soru yönelteceğim. Alt komisyon toplantısında aynı soruyu yöneltmiştik; verdiğiniz cevapta kurumun 118 kişi çalıştırdığını, yüzde 3'e tekabül eden engelli çalıştırma zorunluluğunun 3,54 yani 4 kişi olması gerektiğini ve mevzuat gereğiyle de görevlendirilecek engelli çalışan arayışının devam ettiğini yani çalışacak engelli bulamadığınızı -buradan anladığım- ifade etmiştiniz. Hâlen bu arayışınız, çalışacak engelli arayışınız devam mı ediyor yoksa gerekli sayıyı istihdam ettiniz mi? Şayet arayışınız devam ediyorsa ben seçim bölgem Amasya'dan sizin aradığınız nitelikte engelli yurttaşları gönderebilirim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim, Sayın Tuncer.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Evet, yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT SEZGİN – Sayın Başkanım, Sayın Vekilim; an itibarıyla şirketimiz bünyesinde gereklilikleri yerine getirecek kadar 3 engelli çalışanımız bulunuyor ancak yeni engelli çalışanları bünyemize katmak üzere hazırlıklarımız, çalışmalarımız devam ediyor. Malum, biliyorsunuz, çalıştığımız sektörde ihtisas personeline, lisanslı ihtisas personeline ihtiyacımız var. Bu alanda engelli çalışan bulmak kimi zaman zor oluyor ancak bu konudaki çalışmalarımız devam ediyorum

Arz ederim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Biz de yardımcı olalım Sayın Genel Müdür.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarının hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 24/6/2020 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 109.746.762 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2020 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 30/3/2021 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 240.232.946 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Halk Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2019 ve 2020 yılları üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyorum.

Teşekkür konuşması için söz sizde Sayın Genel Müdürüm.

Buyurun.

HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ BÜLENT SEZGİN – Çok teşekkür ediyoruz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, kolay gelsin.

6.-Halk Finansal Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Toplantımıza Halk Finansal Kiralama AŞ'yle devam ediyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Halk Finansal Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerine Komisyonumuza tanıtılmalarını rica ediyorum.

(Kalıtmıcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, sunumu yapmanız için söz sizde, buyurun.

HALK FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ COŞKUN ÇABUK – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri ve değerli hazırım; Halk Finansal Kiralama AŞ 1991 yılında Türkiye Halk Bankası AŞ, OYAK (Ordu Yardımlaşma Kurumu) ve Merkez Bankası Mensupları Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı ortaklığında İstanbul'da kurulmuştur. 10 Eylül 2021 tarihinde de diğer tüm hisselerin Halk Bankası tarafından alınmasıyla Türkiye Halk Bankasının payı yüzde 100 olmuştur.

79 personel ve 9 şubeyle Türkiye genelinde hizmet veren şirketimiz, bankamızın ortaklık yapısını ve dolayısıyla sermaye gücünü kullanarak başta KOBİ'ler olmak üzere her ölçekteki sanayi işletmelerine süratli ve verimli leasing hizmeti sunarak sürdürülebilir kârlılığı sağlamayı misyon olarak belirlemiştir.

Türkiye Halk Bankasının ülke genelinde yayılmış binden fazla şubesiyle sinerji artırarak yurdun her köşesindeki ve her boyuttaki müşteriye ulaşmak, istihdama katkıda bulunarak finansman kaynakları kısıtlı bulunan KOBİ'lerin ülke ekonomisine katkısını sağlamak ve milli ve yerli ekonomiye destek olmak başlıca hedeflerimiz arasındadır.

Arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır. 2020 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda ise 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2020 yılının 1 no.lu Genel Önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

HALK FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ COŞKUN ÇABUK –

Raporda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesine dikkat edilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim. Yok.

Şimdi, Halk Finansal Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yılları hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Finansal Kiralama AŞ'nin 24/6/2020 tarihli Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 9.153.354,97 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

2020 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Finansal Kiralama AŞ'nin 30/3/2021 tarihli Genel Kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 86.496.675,76 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Halk Finansal Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yılları üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Katılımcılara teşekkür ediyorum.

Teşekkür konuşması için söz sizde Sayın Genel Müdürlüm.

Buyurun.

HALK FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ COŞKUN ÇABUK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım, sayın üyeler.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Biz de teşekkür ediyoruz. Çalışmalarınızda kolaylıklar diliyoruz, başarılar diliyoruz.

7.-Halk Faktoring AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Halk Faktoring AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtılmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

HALK FAKTORİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ SELAHATTİN SÜLEYMANOĞLU – Sayın Başkan ve Komisyonun değerli üyeleri; Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketinin yüzde 97,5 ortaklık payı ve 20 milyon TL sermaye ile 6/6/2012 tarihinde kurulmuş olan şirketimiz, 2018 Nisan ayındaki son sermaye artışıyla 96 milyon TL ödenmiş sermayeye, Mart 2022 döneminde toplam 250 milyon TL öz kaynağa ulaşmıştır. Eylül 2021'de Türkiye Halk Bankası AŞ diğer ortakların hisselerinin tamamını alarak ortaklık payını yüzde 100'e çıkarmıştır.

Şirketimiz, son yıllarda dünyada yaşanan pandeminin olumsuz etkilerine rağmen, sektörün önemli oyuncularından biri olma yönünde emin adımlarla ilerleyerek 2020 yılında 4,1 milyar TL olan yıllık cirosunu 2021 yılında 6,6 milyar TL seviyesine çıkarmıştır. Ekonomimize maksimum faydayı sağlamaya devam eden şirketimiz toplam factoring alacağı içinde 2020 yılında yüzde 28 olan KOBİ'lerin payını 2021 yılında yüzde 57'ye yükseltmiştir.

Şirketimiz, kârlılık ve verimlilik esası çerçevesinde, Halkbank şubelerinden etkin bir şekilde yararlanmayı yöntem olarak belirlemiş olmakla birlikte, 2015 yılında açılan Ankara, İstanbul İkitelli ve Pendik şubelerini de faaliyete geçirerek KOBİ'lere uygun finansman sunma hedefi doğrultusunda ürün ve faaliyetlerini şekillendirmiştir. Önümüzdeki dönemde KOBİ'lerin ihtiyaçlarını yerinde tespit edip çözüm sunabilmek için yeni şubeler açılması da planlanmaktadır.

Ayrıca, sektörde EXIMBANK kaynaklı ürünlerin sunulmasında öncülük yapan şirketimiz, kamunun temsilcisi olarak yurt dışı factoring ürün ve hizmetleriyle de ihracatçılarımıza uygun çözümler sunmaya devam etmektedir.

Arz ederim, saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır.

2020 yılı Alt Komisyon Raporu'nda ise 1 öneri bulunmaktadır.

2020 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

HALK FAKTORİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ SELAHATTİN SÜLEYMANOĞLU – Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesine dikkat edilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerine görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde de söz almak isteyen üyemiz yok.

Şimdi, Halk Faktoring AŞ'nin 2019 ve 2020 yılları hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Faktoring AŞ'nin 24/6/2020 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 73.554.235,90 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

2020 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Faktoring AŞ'nin 30/3/2021 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 104.617.919,38 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Halk Faktoring AŞ'nin 2019 ve 2020 yılları üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Katılımcılara ben teşekkür ediyorum.

Teşekkür konuşması için söz sizde Sayın Genel Müdürüm.

HALK FAKTORİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ SELAHATTİN SÜLEYMANOĞLU – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri ve kıymetli hazırun; teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ben de teşekkür ediyorum. Çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Evet, toplantımıza devam ediyoruz.

8.- Bileşim Finansal Teknolojiler ve Ödeme Sistemleri AŞ olarak unvanı değişen Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları AŞ'nin 2019 yılı 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza 2020 yılında unvanı değişerek Bileşim Finansal Teknolojiler ve Ödeme Sistemleri AŞ olan Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

BİLEŞİM FİNANSAL TEKNOLOJİLER VE ÖDEME SİSTEMLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ
MURAT HAKSEVEN – Sayın Başkan ve sayın üyeler; şirketimiz 7 Şubat 2020 tarihine kadar Halkbank bağlı ortaklığı olarak faaliyet göstermekteyken kamu bankalarının şirketimizle beraber “TAM” ortak ATM projesini başlatmasıyla, Ziraat Bankası ve Vakıfbankın da ortaklığıyla üç kamu bankasının iştiraki durumuna gelmiştir.

Şirketimiz, başta Halk Bankası ve Ziraat Bankası olmak üzere, Kuveyt Türk, Ziraat Katılım, Türkiye Hayat Emeklilik, Türkiye Sigorta, Halk Yatırım, Bereket Emeklilik, Ziraat Yatırım, Anadolubank ve PTT gibi kurumlara hizmet vermektedir.

Kredi kartı, banka kartı, ekstre basımı ve gönderimi, ATM merkezi ve saha operasyonları, çağrı merkezi, POS saha destek, kart güvenlik ve harcama itirazları gibi hizmetler şirketimizin ana faaliyet alanları içinde yer almaktadır.

Şirketimiz, son dönemde teknolojiye, inovasyona, verimliliğe odaklanmayı sürdürmüş olup yürütmekte olduğu hizmetlere yönelik ciddi altyapı geliştirmeleri yapmıştır.

Öte yandan, şirketimiz kredi kartı ve banka kartı basım adedinde de sektörde önemli bir paya sahiptir. Sektörde basılan her 5 kredi kartından 1'i ve her 3 banka kartından 1'i şirketimiz tarafından basılmaktadır. Türkiye'nin ATM merkezi olması yönünde yürütülen ATM projesiyle, ülkemiz ATM parkındaki yaklaşık her 2 ATM'den 1'inin tüm saha ve merkezî operasyonlarının şirketimizce yönetilmesi söz konusu olacaktır.

Faaliyetlerini öz kaynaklarıyla finanse ederek sürdüren şirketimizin ödenmiş sermayesi 340 milyon TL, aktif toplamı 410 milyon TL ve öz kaynakları ise 350 milyon TL olmuştur.

Komisyonunuz Sayın Başkan ve üyelerine, yapıcı tespit, değerlendirme ve önerilerinden dolayı da Sayıştay Başkanlığının sayın temsilcilerine ve şirketimizin eriştiği noktaya katkısı olan kıymetli yöneticilerime teşekkürlerimi sunar, bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2020 yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2019 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince, engelli personel istihdamındaki noksanlığın ivedilikle giderilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

BİLEŞİM FİNANSAL TEKNOLOJİLER VE ÖDEME SİSTEMLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ
MURAT HAKSEVEN – Şirketimiz engelli personel kadro açığını tamamlamıştır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz yok.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yerine getirildiği için kaldırabiliriz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle 2019 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2020 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

2020 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BİLEŞİM FİNANSAL TEKNOLOJİLERİ VE ÖDEME SİSTEMLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MURAT HAKSEVEN – Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesine dikkat edilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz varsa söz vereceğim. Yok.

Şimdi Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları AŞ'nin 2019 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları Anonim Şirketinin 24 Haziran 2020 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 18.391.980 Türk Lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi Bileşim Finansal Teknolojiler ve Ödeme Sistemleri AŞ'nin 2020 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup genel görüşmeye sunacağım.

2020 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Bileşim Finansal Teknolojiler ve Ödeme Sistemleri AŞ'nin 2 Nisan 2021 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 6.753.382 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

2020 yılında unvanı değiştirerek Bileşim Finansal Teknolojileri ve Ödeme Sistemleri AŞ olan Bileşim Alternatif Dağıtım Kanalları AŞ'nin 2019 ve 2020 yılları üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Teşekkür konuşması için söz sizde Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

BİLEŞİM FİNANSAL TEKNOLOJİLERİ VE ÖDEME SİSTEMLERİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ MURAT HAKSEVEN – Sayın Başkan ve sayın üyeler; yapıcı tespit, değerlendirme ve önerilerinden dolayı da Sayıştay Başkanlığının sayın temsilcilerine teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, ben de teşekkür ediyorum.

Çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyorum.

Bir sonraki kuruma geçiyoruz.

Halk Varlık Kiralama AŞ'yle devam edeceğiz.

9.- Halk Varlık Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Halk Varlık Kiralama AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtımalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Başkanım, sunum için söz sizde.

HALK VARLIK KİRALAMA AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MESUT KARAKAŞ – Sayın Başkan, değerli üyeler, sayın hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2017'de faaliyete geçen Halk Varlık Kiralama Anonim Şirketi, Sermaye Piyasası Kanunu'nun 61'inci maddesi çerçevesinde münhasıran kira sertifikası yani sukuk ihraç etmek üzere anonim şirket şeklinde kurulmuş, yüzde 100 Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketinin sahibi olduğu ortaklık statüsünde bir sermaye piyasası kuruluşudur.

Şirketimiz yönetim kurulumuzu oluşturan 5 üye tarafından temsil ve idare edilmektedir. 2021 sonu itibarıyla muhasebe müdürü olarak görev alan 1 personelimiz bulunmaktadır. 2017 Ekim ayında kurulan şirketimizin aynı yıl sonu itibarıyla öz kaynakları 107 bin Türk lirası iken 2020 yılı sonu itibarıyla 2,3 milyon Türk lirası, Mart 2022 itibarıyla 3,5 milyon Türk lirası büyüklüğüne ulaşmış olup net kârımız 2021 yılında 850 bin Türk lirası, Mart 2022'de 361 bin Türk lirası olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında 3,2 milyar TL sukuk ihracı yapılmış olup 2021 yılı toplam ihraç tutarı 3,7 milyar Türk lirası, 2022 Mart ayı itibarıyla 1,6 milyar Türk lirası olarak gerçekleşmiştir. Şirketimizin gerçekleştirmiş olduğu ihraçların yapısal olarak ilkleri içermesi sektör tarafından ödüllendirilmesini ve kısa zamanda sukuk ihraçlarında öncü konuma gelmesini sağlamıştır. Halk Varlık Kiralama Anonim Şirketi ilerleyen dönemlerde yeni ürün yapılarıyla pazarın büyümesine katkı sağlamayı ve pazar payını sürdürülebilir bir şekilde daha üst sıralara taşımayı hedeflemektedir.

Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun, 2019 ve 2020 yılları Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır. Bu nedenle geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim.

Evet, Sayın Durmuşoğlu, buyurun.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Halkbank geneli üzerinde konuşmak istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tabii ki, buyurun.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyelerimiz, Sayıştayımızın, kamu kurum ve kuruluşlarından çok değerli temsilcileri, çok değerli Genel Müdürüm; toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

1933 yılında özel kanunla kurulan bir banka olan Halkbank faaliyetlerine 1938 yılında başlamış, seksen dört yıldır küçük esnaf ve küçük işletmeler olmak üzere KOBİ'lerin finansmanı amacıyla faaliyetlerini başarıyla yürütmektedir. Asıl misyon ve hedefi kaynak toplayıp Türkiye ekonomisine aktarmak olan Halkbankası kullandırmış olduğu toplam kredilerin yüzde 54'ünün KOBİ'lere tahsis ederek esnafı KOBİ, KOBİ'yi de sanayici ve ihracatçı hâline getirmek için başarılı işlere imza atmaktadır. Hayata geniş bir perspektifle bakıp sunduğu hizmetlerle ülkemizin ekonomik ve sosyal birikimlerini geliştirecek adımlar atarak hizmet kalitesi ve güvenliğini bir adım öteye taşıyan Halkbank, Türkiye'de 1.409, yurt dışında bağlı ortaklıklarla beraber 86, toplam 1.135 şubesiyle 18 milyon müşterisiyle hizmet yolculuğunu sürdürmektedir. Bilanço olarak Türkiye'nin 4'üncü büyük bankası, toplam krediler açısından en büyük 3'üncü bankası olan Halkbank, Türkiye'de ilk defa bir bankanın bünyesinde kadın girişimci bölüm müdürlüğü kurmasıyla kadın girişimcilerimizin destekleniyor olmasını son derece umut verici olarak görmekteyiz. Kadın girişimcilerimize finansmana erişim kolaylığında öncülük eden ve finansal desteklerinde kadın girişimcileri hep ilk sırada tutan Halkbank 124 bin kadın girişimcimize 13,4 milyar TL kredi kullandırarak bu alanda lider banka olmuştur. 2020 yılında etkisini hissettiğimiz pandemi döneminde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ Hükümetlerinin açıklamış olduğu ekonomik istikrar paketlerinde her zaman öncü olan Halkbank 2,2 milyon müşterisine 100 milyar TL değerinde kredi desteği vermiş, 850 binden fazla müşterisini 40,1 milyar tutarındaki vadesi gelen kredi ödemelerini ertelemiştir. Üreten Türkiye'nin bankası olan Halkbank çağın gereksinimine hızlı bir şekilde cevap veren projeleriyle diğer bankalara yol göstermeye devam etmektedir. Küresel yeniliklerin lokomotifini oluşturan teknoloji girişimlerine süratli ve güvenli bir şekilde cevap veren Halkbank Dijital Dönüşüm Ofisinin başarılı çalışmalarıyla 2021 yılı sonu itibarıyla 4,5 milyon müşteriye ulaşmıştır. Uluslararası alanda hukuksuz haksız bir şekilde haksızlığa uğramasına rağmen her türlü itibarsızlaştırma çalışmalarına rağmen bankamızın azminde hiçbir şey eksiltmemiş hatta Türkiye sevdası bankamız projelerine hız kesmeden devam etmiştir. Üreten ve güçlenen ekonomimize desteklerini sürdürmüş, beş buçuk yılda millî ekonomimize 1,5 trilyon TL'yi aşan destekle reel sektörün her zaman yanında olduğunu ispatlamıştır. Yeni dönemde toplumumuzun girişimcilik hevesini değerlendirmeye yönelik atılımlarını hızlandıran Halkbank üniversite mezunu genç girişimcilerden kendi işini kurmak isteyen deneyimli profesyonellere dek genç, cesur, usta, tekno, halk ve esnaf girişimci kredileri gibi alternatifleriyle girişimci dünyası için gerçekleştirilen projeler için sizleri de ayrıca tebrik etmek istiyorum.

Sözlerime son verirken büyüyen ülkemizin yeni hedeflerine ulaşmasında büyük katkı sağlayacağınıza, vermiş olduğunuz desteklerle piyasadaki hareketliliğin devam edeceğine yürekten inanıyor, yapmış olduğu başarılı çalışmalarınızın devam etmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AHMET KAYA (Trabzon) – Reklamları izledik, şimdi hava durumu!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Reklam değil, gerçekleri söyledik Sayın Kaya. Marifet iltifata tabidir takdir edersiniz ki.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederiz Sayın Durmuşoğlu, ağzınıza sağlık.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ederiz Durmuşoğlu.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Ünal.

CUMHUR ÜNAL (Karabük) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; ben de çalışmalarından dolayı başta Halk Bankası Genel Müdürümüz olmak üzere bağlı kuruluşlarımızın tüm genel müdürlerini tebrik ediyorum, Yönetim Kurullarına, Genel Müdürlerimize başarılar diliyorum, hayırlı günler diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Ünal.

Evet, şimdi Halk Varlık Kiralama AŞ’nin 2019 ve 2020 yılları hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 24.06.2020 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 1.070.192 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

2020 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Halk Varlık Kiralama Anonim Şirketinin 30.03.2021 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 545.780 TL dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Halk Varlık Kiralama AŞ’nin 2019 ve 2020 yılları Üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürümüz, teşekkür konuşması için söz sizde, buyurun.

HALK VARLIK KİRALAMA AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI MESUT KARAKAŞ – Bizleri buraya davet ettiğiniz ve dinlediğiniz için tüm toplantıya katılan katılımcılara teşekkürlerimizi arz ederiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, son söz... Osman Bey, buyurun söylemek istediğiniz bir husus varsa.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN ARSLAN – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; güzel bir çalışma toplantısı oldu. Hem görüşlerden hem Sayıştayın ortaya koymuş olduğu önerilerden ziyadesiyle faydalandık ve eksiklerimizi en kısa sürede gidereceğiz.

Bankamızın Türkiye ekonomisi ve kalkınması için önemi ortada. Biz de 25 bin Halkbank ailesi olarak bu misyonun, bu hedefin çok iyi farkındayız. Bu doğrultuda çalışmalarda bulunacağımıza sizlerin nezdinde, Türk milleti önünde söz veriyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Biz de teşekkür ediyoruz, değerli Genel Müdürüm.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 21 Haziran 2022 Salı günü Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü ile Askeri Fabrika ve Tersane İşletme AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.53